

16 СТУДЗЕНЯ 2007 г. Аўторак № 9 (25874)

Кошт 400 рублёў

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Наша газета ўключана ў «Залаты фонд прэсы» СНД

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Прамая лінія

УСЁ АБ ЗЯМЕЛЬНЫХ І МАЁМАСНЫХ АДНОСІНАХ

На ўсе пытанні, звязаныя з зямельнымі і маёмаснымі адносінамі, па тэме рэгістрацыі нерухомай маёмасці і механізму продажу зямельных участкаў чытачам «Звязды» адкажа старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Беларусі Георгій Іванавіч КУЗНЯЦОУ.

Увага! «Прамая лінія» адбудзецца 17 студзеня з 11.00 да 12.30 па рэдакцыйным тэлефонах: (8-017) 292-38-21; 292-38-92. Папярэднія пытанні прымаюцца па тэлефоне: (8-017) 287-17-51 або лісьмова. Наш адрас: рэдакцыя газеты «Звязда», 220013 г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а. «Прамая лінія».

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«БЕЛАРУСЬ НЕ ПРЫМАЕ АДНОСІНАЎ ДА СЯБЕ З ПАЗІЦЫІ СІЛЫ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 14 студзеня прыняў удзел у галасаванні на выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў. На выбарчым участку № 1 Мінска беларускі лідар азнаёміў таксама з арганізацыйнай работай ўчастковай камісіі і паразмаўляў з людзьмі.

Пасля галасавання кіраўнік дзяржавы адказаў на пытанні прадстаўнікоў беларускіх і замежных сродкаў масавай інфармацыі.

Пытанне: Чаго чакае беларуская дзяржава ад новага склікання мясцовых Саветаў?

А.Р. Лукашэнка: Стабільнасці, спакою, вырашэння тых пытанняў, якія звязаны з работай мясцовых Саветаў. Я не магу сказаць, што мінулае скліканне мясцовых Саветаў прынесла нейкія праблемы нашай дзяржаве — ніякіх праблем не было. Я вельмі рады, што нам удалося выдзяляць дружную работу мясцовых выканаўчых камітэтаў і мясцовых Саветаў. Яны сталі больш кампактнымі, намогта меншымі, чым раней. Минулы этап, набыты вопыт пасля прыняцця адпаведных рашэнняў па аптымізацыі складу мясцовых Саветаў і канкрэтызацыі пытанняў іх ведання сведчаць аб тым, што мы зрабілі правільна.

Думаю, нам трэба будзе яшчэ нейкім чынам прадумаць перадавыя бар'ерыныя пытанні, каб у нас усё ж такі менш грошай трапіла на выбарчыя пераходы. Мы выбіраем мясцовыя Саветы, парламент, Прэзідэнта. У нас тры этапы выбараў. Магчыма, нам некалькі варта выбіраць дэпутатаў усіх узроўняў у адзін тэрмін, Прэзідэнта — у іншы. Так мы эканамічна выйкі грошы. І населеныя пункты будзем адцягваць на гэтыя пытанні. Вось адныя шрых, над якім я думаю.

А ўвогуле праблем у нас ніякіх не было. Таму мы чакаем такой жа зладжанай работы ў будучым ад новага склікання Саветаў. Яны павінны займацца сваімі пытаннямі. Якімі — ужо вядома, вопыт напрацаваны. Там спадзяюся, што ў нас ніякіх сутыкненняў на месцах не будзе, таму што на месцах трэба вырашаць канкрэтныя пытанні, а не займацца гаваральніцтвам або нейкім палітыкаваннем.

Пытанне: Як вы ацэньваеце завершэння ў Маскве перагавораў па нафтавых праблемах і ці можна лічыць урэгуляваннем крызіс у двухбаковых адносінах паміж Беларуссю і Расіяй?

А.Р. Лукашэнка: Я спадзяюся, што той крызіс пераходзіць у нашы адносіны мінуў. Ён быў кароткі, але вельмі інтэнсіўны і, трэба сказаць, вельмі небяспечны. І на сённяшні дзень я пакуль не бачу ніякіх праблем па тых пытаннях, па якіх былі сур'ёзныя непаразуменні. Я маю на ўвазе, перш за ўсё, па пастаянках у Беларусі і Еўропу прыроднага газу, а таксама

Фота БЕЛТА

перагавораў па цене на нафту. Нам прапанавалі нафту па цене вышэй за сусветную. Скажыце, гэта што — нармальна? Але ўсё удалося ўзгадніць — урад далажыў мне — нармальную формулу, па якой мы будзем працаваць у абсалютна рынковых умовах, зыходзячы з сусветнай цаны. І гэта для нас будзе значна лепш, чым у мінулым годзе.

Таму думаю, што на гэтым этапе, як гэта сёння бачыцца, мы пакуль праблем з пастаянкам вуглядароднай сыравіны не маем. Нас паховаюць па пошлінах на іншыя тавары. Тым, што Расія ўвядзе пошліны на адчувальныя для Беларусі тавары. Скажу прама: калі толькі гэта адбудзецца, то мы ўвядзем пошліны або нейкую плату па адчувальных таварах для Расійскай Федэрацыі. Якія адчувальныя тавары ідуць у Расію праз Беларусь і ў Беларусь — вы ўжо цудоўна разумеце.

Таму мне здаецца, што і ў Расійскай Федэрацыі, і ў нас сёння многія зразумелі, што эскаляцыя адносінаў паміж дзюма дзяржавамі — гэта вельмі вялікая страта і ў імідажым плане, і ў гандлёва-эканамічных адносінах, не кажучы ўжо аб палітыцы і дыпламатыі. Мне здаецца, што і яны, і мы — разумныя людзі і можам атрымаць з гэтага канфлікту, з гэтай сітуацыі нармальны ўрок, каб не дапусціць больш гэтага ў адносінах паміж нашымі дзяржавамі.

Пытанне: Скажыце, пасля ўсіх гэтых праблем, ці ёсць наогул сэнс гаварыць аб Саюзнай дзяржаве? Ці будзе ў нас Саюзная дзяржава, і якія вы яе бачыце?

А.Р. Лукашэнка: Па-першае, тое, што я скажу, вы (расійскія СМІ. — Заўвага БЕЛТА) усё роўна не пакажаце. Таму што ў час апошняга візіту ў Маскву і нашых кансультацый з журналістамі мы ўбачылі, якія «незалежныя» ў вас сродкі масавай інфармацыі, якія ў вас свабодна скажуць і які ўзор дэмакратыі сёння Расія для іншых. Як толькі пачулі, што Прэзідэнт, магчыма, прыедзе ў Маскву і сустрэнецца з журналістамі для таго, каб адказаць і на гэты пытанне ў тым ліку, усё дробна пачалі дрыжаць — ад Крамля да журна-

лістаў самай невялікай тыражнай газеты, за выключэннем патрыятычных выданняў, якія прама заявілі: «Што Прэзідэнт скажа, тое мы і апублікуем».

Вось ваша свабода слова і дэмакратыя, вось вам правы чалавек, каб, не дай Бог, беларускі Прэзідэнт з вамі не сустрэўся. Скажыце, гэта нармальна? Мы Саюзную дзяржаву з вамі ствараем? Гэта ў халодную вайну толкі так сябе могуць паводзіць асобныя дзяржавы. Калі ўжо мы сумленны перад народам — і нашым, і расійскім — калі мы хочам, каб людзі ведалі праўду, яе трэба гаварыць адкрыта. Мы ж не закрывалі вам інфармацыйныя каналы, калі ў першы дзень канфлікту расійскія каналы давалі проста жудасць.

Я шчыра падкрэсліваю: не мы віноўнікі эскаляцыі. І ў Еўропе, і ў свеце ў гэтым разабраліся. Хутэй чым у Расіі. І заходнія інфармацыйныя агенствы нармальна, аб'ектыўна падавалі інфармацыю — такую, якой яна была. Расійскія сродкі масавай інфармацыі пайшлі іншым шляхам. Я гэта разумею — вы абслугоўваеце, падкрэсліваю гэта, пэўныя колы, якія вам плацяць грошы. Ну, дык не трэба гэта ўтойваць.

Ці магчыма так дзейнічаць у Саюзнай дзяржаве? Я думаю, што не. І апіюваць кіраўнікі дзяржавы, не важна, у якіх газетах і часопісах, здэкавацца над беларускім народам, які нічым не правініўся перад рускім народам — я думаю, гэта не дадае ў нашых адносінах даверу.

Цяпер па сутнасці перспектывы будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. З усіх кансультацый, размоў з вышэйшым кіраўніцтвам Расіі, з іншымі, я зразумеў, што ў нас розныя падыходы і розныя паняцці будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. Беларусы і, перш за ўсё, беларускі Прэзідэнт аб гэтым гаварылі адкрыта. Памятаеце, я кажу, што мы ніколі не ўступім у склад любой дзяржавы, што Саюз павінен будавацца на тых вольных прынцыпах, перш за ўсё, на прынцыпах раўнапраўя.

Я заўсёды аб гэтым гаварыў, расійскі ж бок заўсёды маўчаў. Яны нічога не гаварылі, але цяпер я тэрмуе — яны не разумеюць, што такое Саюзная дзяржава, саюз і інтэграцыя. Я абсалютна пераканаўся ў тым, што ад нас патрабуюць уступлення ў склад Расіі. Добра, папрасіць Уладзіміра Вольфавіча Жырыноўскага, і ён аб гэтым адкрыта скажа. Але гэта ж у главах расійскіх вышэйшых кіраўнікоў. А калі мы абцялілі, што ўступім у склад Расіі? Ніколі. Я аб гэтым ніколі не гаварыў. Я не хачу пакаваць суверэнітэт і незалежнасць маёй Беларусі як першы Прэзідэнт краіны. Мне ж выбралі Прэзідэнтам — гэта як сведчанне незалежнасці нашай дзяржавы.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

пастаянках у Беларусі і транзіту праз рэспубліку нафты ў Еўропу. Прынамсі, сёння мне ўрад далажыў аб тым, што ўзгоднены нават канкрэтныя кантракты і цэны на нафту ў студзені і лютым. Яны для нас больш як прымальныя, я маю на ўвазе, перш за ўсё, нафту.

Яшчэ раз хачу звярнуць увагу, што гэты нафтавы крызіс быў справакаваны не намі. Мы пайшлі на вельмі нявыгадныя пагадненні па пастаянках прыроднага газу, разлічваючы на тое, што, як нам абяцаў урад Расіі, нафтавыя праблемы будуць вырашаны ў вельмі выгадным для Беларусі ключы. Каб мы маглі неяк нівеліраваць невыдаўлі і нявыгадныя кантракты па пастаянках прыроднага газу. Калі гэтага не адбылося і нам узялі невыдаўлі ўжо пошліну (параўнайце: было \$180, цяпер «скаціліся» на \$53 — напэўна ж гэты факт пацвярджае, што мы мелі рацыю), мы, вядома, з гэтым згадзіцца не маглі. Але тады, як звычайна, скаціліся за вентыль (расійскі бок).

Мы нікога не штурхалі закручваць гайкі, вентылі на трубах. Мы вельмі добрасуладна выконвалі свае функцыі. Пытанні тут не да нас. Мы не маем абсалютна ніякіх адносінаў да эскаляцыі напружанасці вакол нафтавай трубы.

Яшчэ раз падкрэсліваю: за вельмі нявыгадныя кантракты па пастаянках прыроднага газу нам абцялілі нармальныя ўмовы па пастаянках нафты.

Павінен сказаць, што не так проста ішла пастаянка гэтага два дні

Выбары ў вёсцы Сарачы Лобанскага раёна.

Ва ўрадзе У Маскве прыняты беларускі варыянт пагаднення аб мерах па развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва

Урадавыя дэлегацыі Беларусі і Расіі па выніках праведзеных у Маскве двухдзённых перагавораў вырашылі праблему пастаянка сырой нафты ў Беларусі і яе транзіту. Кіраўнікі ўрадаў Беларусі і Расіі падпісалі пагадненне аб мерах па развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва ў галіне экспарту нафты і нафтапрадуктаў. Прыняты беларускі варыянт дагавора.

Згодна з дакументам Расія знізіла для Беларусі на 2007 год памер вывазной мытнай пошліны на нафту з \$180 да \$53. Пагадненне рэгламентуе і падзел пошліны на экспарт светлых нафтапрадуктаў з Беларусі. У 2007 годзе 70 працэнтаў пошліны будзе перададзена Расіі, 30 працэнтаў — Беларусі. У 2008 годзе — 80 працэнтаў Расіі, 20 працэнтаў — Беларусі. У 2009 годзе — 85 працэнтаў Расіі, 15 працэнтаў — Беларусі. Расійскія прадпрыемствы — пастаўшчыкі нафты, беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы, а таксама еўрапейскія спажывачы нафты павінны быць задаволены рашэннямі, прынятымі 12 студзеня ў Маскве ўрадавымі дэлегацыямі Беларусі і Расіі. Аб гэтым паведаміў журналістам прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі.

БЕЛТА. Беларусь задаволяюць умовы падпісанага ў Маскве пагаднення па экспарту нафты

Беларусь задаволяюць умовы падпісанага 12 студзеня ў Маскве пагаднення ў галіне экспарту нафты, паведаміў у пятніцу журналістам намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Андрэй Кабякоў.

Ён нагадаў, што 8 жніўня 2006 года расійскі бок прыняў рашэнне аб увядзенні мытных пошлін на нафту, што пастаўляецца ў Беларусь. Гэта азначала выключэнне з бюджэту і даходаў суб'ектаў гаспадарання, якія займаюцца перапрацоўкай нафты, каля \$3,6 млрд у гадавым вылічэнні. Пасля правядзення перагавораў у выніку ад размеркавання вывазных мытных пошлін на нафтапрадукты \$2,6 млрд застаецца Беларусь, \$1 млрд — паступае ў бюджэт Расіі, — растлумачыў ён.

Механізм рэалізацыі пагаднення заключаецца ў спганні расійскім бокам вывазной мытнай пошліны са змяншаючым каэфіцыентам у адносінах да дзеючай стаўкі. Гэта значыць, будзе не \$180 у 2007 годзе, а каля \$53, — адзначаў віцэ-прэм'ер і падкрэсліў, што «расійскі бок сваю стаўку вывазной мытнай пошліны бярэ адразу, пры экспарце».

(Заканчэнне на 2-й стар.)

УВАГА! ТЫДЗЕНЬ ШТАРМАВЫХ ВЯТРОЎ: МАКСІМУМ ЧАКАЕЦА Ў ПЯТНІЦУ

Як паведаміла карэспандэнт «Звязды» галоўны сінноптык Рэспубліканскага гідрометцэнтра Мінпрыроды Волга Фядотава, моцны цыклон атлантычнага паходжання рухаўся праз тэрыторыю нашай краіны ў мінуты выхаднага з хуткасцю 60 км/г.

Хуткасць ветру ў рэспубліцы была 15–20 м/с, а часам месцамі дасягала 24–26 м/с. Сёння гэты цыклон ужо губляе сваю сілу, а цэнтр яго рухаецца ў бок Верхняга Паволжжа Расіі. Хуткасць ветру ў аўторак будзе не больш як 14 м/с. Месцамі чакаюцца невялікія апады, па паўночным усходу добры мокры снег і дождж. Тэмпература паветра 1–6 градусаў цяпла.

Сінноптык лічыць, што на працягу ўсяго тыдня захавецца ўплыў цёплых і вільготных паветраных мас з боку Атлантычнага акіяна. Тэмпература паветра ўначы на працягу тыдня ад мінус 2 да плюс 4 градусаў, удзень — 1–7 цяпла.

Самым «цяжкім» днём тыдня чакаецца пятніца 19 студзеня, калі чарговы атлантычны цыклон будзе рухацца з боку Балтыкі і зачыніць тэрыторыю Беларусі. Згодна з папярэднімі падлікамі, у гэты дзень чакаецца вельмі моцны заходні вецер з хуткасцю да 20 м/с, а месцамі з парывамі да 25–28 м/с. Будзьце ўважлівыя і асцярожныя. Сінноптык раяць у пятніцу без неабходнасці дамы і кватэры не пакідаць.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАГРОЗЫ ПАДТАПЛЕННЯ ПАКУЛЬ НЯМА

Апады, якія выпалі за апошні час, прывялі да павышэння ўзроўня вады на некаторых рэках краіны.

Калі за першую дэкаду месяца на большасці рэк пад'ём узроўня вады не перавышаў 1–10 сантыметраў за суткі (на поўначы краіны — да 20 сантыметраў за суткі), то за апошні тыдзень сітуацыя змянілася ў вярхоўях Сожа, Заходняй Дзвіны і Дняпра.

Паводле інфармацыі начальніка аддзела гідрарэгрэзаў ДУ «Рэспубліканскі гідрометцэнтр» Марыны Нагібайн, у прыватнасці, на Заходняй Дзвіне і яе пры-

токах павелічэнне ўзроўня вады над перадап'ёмным узроўнем складала 70–170 сантыметраў, у вярхоўях Дняпра вышэй Магілёва — 72–110 сантыметраў. У раёне Крывыча ў рацэ Сож за першую палову месяца вада паднялася на 50 сантыметраў над пэрадап'ёмным паказчыкам. У бліжэйшы час у сувязі з умовамі надвор'я павелічэнне ўзроўня вады будзе назірацца паўсюдна. Аднак, паводле слоў Марыны Нагібайн, выхад вады на пойма пакуль не чакаецца, адпаведна, пагрозы падтаплення няма.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Барыс ТАРЛЕЦКІ:

«Не там мала карупцыянераў, дзе іх ловяць за руку, а там — дзе людзі не даюць хабар»

На пытанні аглядалніка «Звязды» адказвае намеснік Генеральнага пракурора Беларусі Барыс ТАРЛЕЦКІ.

— Барыс Казіміравіч, маркуючы па статыстычных справаздачах, маштабы карупцыі ў Беларусі летас істотна зменшыліся. Ці азначае гэта, што злычынства такага кіталту ўжо не ўяўляюць сур'ёзнай пагрозы для пастыяхова развіцця нашай краіны?

— Сапраўды, летас у Беларусі было зарэгістравана 3387 злачынстваў з карупцыяй. Гэта на 18 працэнтаў менш, чым у 2005 годзе. І такі вынік зусім заканамерны. Бо процідзеянне карупцыі — адзін з прыярытэтных палітычных задач дзяржавы. Парламентам летас быў прыняты новы Закон «Аб барацьбе з карупцыяй». Вялікую увагу гэтай праблеме ўдзяляе і Прэзідэнт Беларусі, які прымуў шэраг вельмі важных захадаў для выкаранення карупцыі. Так, напрыклад, пры Савеце біспекі дзейнічае Міжведамасная камісія па барацьбе са злычынствамі, карупцыяй і наркаманіяй, створаная паводле ўказа кіраўніка дзяржавы. Неўзабаве Прэзідэнт будзе зацверджана чарговая Дзяржаўная праграма па процідзеянні карупцыі.

Словам, карупцыя ў нашай краіне не набывае такога размаху, каб уяўляць пагрозу для далейшага развіцця дзяржавы.

Аднак заспакоівацца рана. Кож-

ны факт карупцыі, незалежна ад сумы хабару ці маштабу злычынства чыноўнікаў свамі службовым становішчам, наносіць даволі адчувальны удар па маральны і эканамічны асяродкі нашай грамадства. Невідзін інвестар ніколі не будзе ўкладваць грошы ў эканоміку краіны, дзе неабходна траціць сродкі на подкуп чыноўнікаў. Немалая эканамічная страта яснасць ад карупцыі і шараговыя грамадзяне нашай краіны, бо ўсе выдаткі на подкуп чыноўнікаў, у рэшце рэшт, закладаюцца ў сабекошт прадукцыі, тавараў ці паслуг. А самае страшнае, што прадажны чыноўнікі і казнакрасды разбураюць веру людзей у справядлівасць і давер грамадзян да сістэмы ўлады.

Нездарма ж, нават у краінах, дзе вельмі нізкі ўзровень карупцыі, гэтай праблеме тым не менш надаюць вельмі вялікую ўвагу. Увогуле, карупцыя даўно пераўтварылася з лакальнай праблемы асобных дзяржаў у транснацыянальную злычынную з'яву, бо хабарнікі і казнакрасды звычайна імкнучыся адмыць «брудныя» грошы за мяжой.

— Як вы патлумачыце той

Даслоўна

«Не там мала карупцыянераў, дзе іх ловяць за руку, а там — дзе людзі не даюць хабар»

Фота Міхася Аблішчыка

факт, што паводле леташняга даследавання міжнароднай арганізацыі «Transparency International», праведзенага для 163 краін свету, па «індэксу ўспрыняцця карупцыі» Беларусь заняла 151 радок. З усіх постсавецкіх дзяржаў горшы паказчык мае толькі Узбекістан. Аднак, што яшчэ пяць гадоў таму наша краіна прызнавалася «самай неспрыяльнай» у СНД тэрыторыяй для пражывання «прадажных чыноўнікаў».

— Я даволі скептычна стаўлюся да такога «рэйтінгу», бо даяраю толькі дакладным фактам і навуковым даследаванням. У Беларусі, на жаль, падобны даследаванні праводзіцца вельмі рэдка. А ў дадзеным выпадку не разумею, па якіх крытэрыях рабілася ацэнка ўзроўню карупцыянасыці нашага грамадства. Невядома, які праводзіліся адпаведныя «замеры» не толькі ў Беларусі, але і на ўсёй постсавецкай прасторы. Бо сям'я краін СНД толькі Казахстан заканадаўча вызначыў саставы злычынстваў, якія маюць «статус карупцыйных».

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ГРОШЫ ДЛЯ «ФІКТЫВНЫХ» РАБОТНИКАЎ...

Пракуратарай Старадарожскага раёна ўзбуджана крымінальная справа ў адносінах да жыхара Асіповіч, які падарэзаў у тым, што выму з дапамогай хітрыкаў буйную суму грошай.

Зараз непрацоўчы мужчына раней займаў адказную пасаду ў Дзяржаўным філіяле № 1 ААТ «Белтрубапрадукт». Як мяркуецца, прайздзейств з мая 2005-га па студзень 2006 года атрымаў больш за 9 мільяноў рублёў, якія былі налічаны на... фіктыўна працуладкаваных ва ўказаным філіяле двух грамадзян.

Ігар ГРЫШЫН.

Мікалай ДАМАШКЕВІЧ:

«Будзем выкарыстоўваць кожную магчымасць для атрымання таннай энергіі»

У час сцюдзёных энергетычных вятроў на Міншчыне была ўведзена ў эксплуатацыю чарговая, шостая па ліку, гідрэлектрастанцыя. Міні-ГЭС размясцілася ў басейне салігорскага вадасховішча, на левым беразе ракі Случ. Адрывецца новай станцыя адбылося невядома.

Як паведаміў старшыня Мінскага абласнога вы-

ПРАВАМОЦНЫМІ З'ЯВЛЯЮЦА УСЁ САВЕТАМІ

Учора была выбрана 22 640 дэпутатаў мясцовых Саветаў. Гэта азначае, што ўсе органы заканадаўчай улады на месцах выбраны ў прамацыйным саставе. Аб гэтым паведаміла ўчора старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенню рэспубліканскіх рэфэрэндумаў Лідзія ЯРМОШЫНА.

Усяго ў Беларусі падчас гэтых выбараў быў сфарміраваны 1581 мясцовы Савет (6 абласных і Мінска гарадскі, 118 раённых, 13 гарадскіх гарадоў абласнога падпарадкавання, 14 гарадскіх гарадоў раённага падпарадкавання, 66 пасялковыя і 1363 сельскія). Усяго неабходна было выбраць 22 661 дэпутата, большая частка якіх — у сельскія Саветы. Выбранымі аказаліся 22 640 дэпутатаў. Такім чынам, вакантным аказалася 21 дэпутатка месца (1 у раённых Саветах, 1 — у гарадскім раённага падпарадкавання, 14 — у сельскіх). Лідзія Ярмошына адзначыла, што па трох выбарчых акругах выбары не праходзілі наогул з-за адсутнасці кандыдатаў. Яшчэ па 18 акругах, дзе праходзілі безальтэрнатывныя выбары, кандыдаты не змаглі набраць дастаткова колькасць галасоў. Справа ў тым, што пры безальтэрнатывных выбарах кандыдат павінен атрымаць падтрымку ў выглядзе галасоў не менш за 50 працэнтаў выбаршчыкаў. А ў гэтых 18 акругах пратэставалі галасаванне супраць было большым. Тым не менш, адзначыла Лідзія Ярмошына, «гэта не паўплывала на вынікі выбараў, г. зн. усё мясцовыя Саветы з'яўляюцца прамацыйнымі».

Удзел у выбарах прынялі 78,7 працэнта выбаршчыкаў, што на 5 працэнтаў больш у параўнанні з мясцовымі выбарами 2003 года і на 15 працэнтаў менш у параўнанні з прэзідэнцкімі выбарами 2006 года. Паводле слоў старшыні Цэнтрвыбаркама, для мясцовых выбараў яўка была вельмі высокай. Пры гэтым дэмаграфія працавала каля чвэрці выбаршчыкаў — 24,9 працэнта. Увогуле ж найбольш актыўна аказаліся жыхары Віцебскай вобласці, дзе

прагаласавала 90,4 працэнта выбаршчыкаў. Найменшая яўка прадказальна была зафіксавана ў Мінску — 60 працэнтаў, аднак і гэты паказчык для сталіцы можна лічыць высокім. У астатніх абласцях прагаласавала каля 80 працэнтаў выбаршчыкаў.

Пакуль што Цэнтрвыбаркам не мае інфармацыі аб якасным саставе новых мясцовых Саветаў. Яна стане вядома пасля канчатковых падвядзенняў вынікаў выбараў. Сама Цэнтральная камісія плануе гэта зрабіць 18 студзеня. Некаторую інфармацыю аб якасным саставе Савета Лідзія Ярмошына змгла паведаміць толькі па Мінску. Так, у Мінска гарадскі Савет выбраны ўсё 55 дэпутатаў, з якіх 20 — жанчыны, 2 — прадстаўнікі палітычных партый (ліберальна-дэмакратычнай і сацыяльна-спартыўнай). Акрамя таго, тры чалавекі, якія выбраліся па Фрунзенскаму раёну Мінска, могуць пахваліцца самай высокай падтрымкай выбаршчыкаў — 80–85 працэнтаў. Быў узгадаў, выбраных па краіне, — дзюмчыны ваеннаслужачыя.

У цэлым, адзначыла Лідзія Ярмошына, выбарчая кампанія праходзіла спакойна. У прыватнасці, за ўвесь яе ход у Цэнтрвыбаркам паступіла толькі 143 скаргі, 37 з якіх увогуле не былі звязаныя з выбарами. У дзень выбараў у Цэнтрвыбаркам паступіла 6 пісьмова-выхав

ЗВЯЗДА 16 студзеня 2007 г.

У Беларусі ў 2006 годзе выкананы ўсе асноўныя

У Беларусі ў 2006 годзе выкананы ўсе асноўныя паказчыкі грашова-кредытнай палітыкі. Аб гэтым старшыня праўлення Нацыянальнага банка рэспублікі Пётр Пракаповіч праінфармаваў 15 студзеня Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнку.

У прыватнасці, у 2006 годзе ў краіне забяспечана стабільнасць цен і нацыянальнай валюты. На працягу мінулага года курс беларускага рубля адносна долара ЗША ўмацаваўся на 0,6 працэнта. Таксама стабільнай была сітуацыя і адносна іншых замежных валют. Пётр Пракаповіч паведаміў кіраўніку дзяржавы аб выніках рэалізацыі кредитнай палітыкі Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь у 2006 годзе. У цэлым аб'ём крэдытаў, прадастаўленых рэальнаму сектару эканомікі, павялічыўся за год на 57,2 працэнта. У сярэднім тэмпы росту крэдытаў банку ў 2006 годзе ў рэальным выражэнні былі ў 3 разы вышэйшыя, чым тэмпы росту ВУП.

Інвестыцыйныя, доўгатэрміновыя крэдыты банку за мінулы год павялічыліся ў 1,6 раза, льготныя крэдыты на будаўніцтва жылля — у 1,64 раза, крэдыты на будаўніцтва і куплю жылля, што прадастаўляюцца на агульных падставах, — у 1,5 раза, крэдытнае падтрымка сельскай гаспадаркі — у 1,6 раза, спажывецкія крэдыты — у 1,93 раза, крэдыты для прадрэмальніцкай — больш як у 2 разы. Гэта садзейнічала паспяховай рабоце эканомікі краіны ў 2006 годзе.

Паводле слоў Пятра Пракаповіча, у цэлым 2006 год быў вельмі паспяховы як для банкаўскай сістэмы, так і для насельніцтва, рэальныя даходы якога раслі ў 2 разы лухчэй, чым было запланавана.

Кіраўнік дзяржавы паставіў задачу забяспечыць і ў гэтым годзе выкананне ўсіх прагнозных паказчыкаў, даведзеных банкуаскаму сектару рэспублікі, адзначыў і прэс-службе.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Беларусь задаволяецца умовы падпісаная ў Маскве пагаднення на экспарт нафты

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Беларусі не будзе незапланаванага росту цен у сувязі са змяненнем умоў экспарту расійскай нафты. Паводле слоў Андрэя Кабкова, прагнозам сашыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2007 год інфляцыя запланавана на ўзроўні 6—8 працэнтаў. «У гэтым па-раметры мы павінны ўвайсці. Ніхто з нас адказнасці за выкананне гэтага калідора не здымаў», — падкрэсліў Андрэй Кабкоў.

Беларусь не выключаче верагоднасці перагляду умоў перапрацоўкі і рэалізацыі нафтапрадуктаў у краіне з улікам падпісаннага 12 студзеня ў Маскве пагаднення. Жорсткай умовай гэтага механізма з'яўляецца тое, што пры продажы нафтапрадуктаў за мяжу беларуская экспертная пошліна будзе па значэнню роўная вывазной пошліне Расіі. «Што датычыцца нашых унутраных пытаній (падаткаабкладанна, ставак акцызаў і іншых), то яны, магчыма, будуць перагледжаны. Мы павінны зрабіць так, каб умовы для перапрацоўкі нафты былі прымальныя

для нашых перапрацоўчыкаў». Гэта ўжо наша ўнутраная справа», — сказаў віцэ-прэм'ер. Паводле яго слоў, галоўным дагненнем перагавораў сапраўі стала тое, што, акрамя пошліны на сырую нафту, «нішых пошлін не ўзнікла». Пры гэтым аб'ёмы закупкі расійскай нафты не змяніліся. Беларусь зацвёрдзіла ў перапрацоўцы не менш як 20 млн. тон нафты ў 2007 годзе. Адказваючы на пытанне журналістаў, што павінна рабіць Беларусь для мінімізацыі негатыўных наступстваў ад павышэння цен на расійскі газ, Андрэй Кабкоў сказаў: «Трэба проста працаваць, разумець, што іншых цен на газ ужо не будзе. Меншымі яны ўжо не стануць. Гэта агульнасусветная тэндэнцыя. Таму выйсць тут адно — трэба больш жукімі тэмпамі рэалізоўваць энэргаэбарэгаральныя праекты, паўсюдна знаходзіць магчымасці эканамічна цяпля, электрычнасці». Міжрадавае пагадненне аб пастаўках беларускага цукру ў Расію можа быць падпісана ў бліжэйшыя дні, паведаміў журналістам Андрэй Кабкоў.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАСІІ «НЕМАГЧЫМА АДМОВІЦЦА АД БЕЛАРУСКАГА ТРАНЗІТУ»

СМІ працягваюць абмяркоўваць наступствы расійска-беларускага энэргетычнага канфлікту. На думку большасці расійскіх і замежных выдан-няў, галоўны ўрон ад непрадуманых дзеянняў Масквы пацярпеў імідж Расіі, як надзейнага пастаўшчыка энэргарэсурсаў у Еўропу.

На жаль, высьновы, якія робяць з нядаўняга крызісу расійскай чыноўнікі, нельга назваць цалкам адэкватнымі. Так, напрыклад, пачынаючы актывна абмяркоўвацца варыянта змяншэння залежнасці ад беларускага накірунку ў транзіце нафты на Захад, У прыватнасці, паступаюць прапановы пашырыць Балтыйскую трубаправодную сістэму да 110—120 мільяёнаў тон на працягу двух гадоў і паскорыць будаўніцтва нафтаправода на ўзбярэжжы Чыгга акіяна. Разам з тым эксперты, апытаўня «Ведомостямі», адзначылі «загружанасць Балтыйскага мора, назвалі нерэальнымі тэрміны будаўніцтва і ўвогуле выказалі сумненні ў гатуннасці Расіі ажыццяўляць дарагія праекты з-за кароткачасовага канфлікту».

У шэрагу публікацый адзначалася, што з дапамога «энэргетычнай пугі» Расія вымушае Беларусь шукаць іншых саюзнікаў. Так, ваенны эксперт Л. Івашоў заявіў ў «Комсомольскій правде»: «Мінск штурхнуў у бок Захаду, і там Беларусь прымуць сардэчна і ветліва». Іншы эксперт — Юрый Шаўцоў — звяртаў увагу на тое, што «Захад упершыню за ўсе гады ўлады Лукашэнкі не выступаў перабраванне яго сыходу ў якасці ўмовы сваёй падтрымкі». Ён прадаваў Беларусь «больш камфортнае палітычнае становішча ў Еўропе» пасля завяршэння беларуска-расійскага канфлікту.

Цікава, што нават частка айчынай апазіцыйнай прэсы была вымушана прызнаць правільнасць беларускага боку ў энэргетычным канфлікце. «Беларусь мае права на нафтавую пошліну», — сцвярджаў у інтэр'ю «Нашай ніве» эксперт украінскага цэнтра энэргетычных даследаванняў спадар Ганчар. На яго думку, «з пункту гледжання нацыянальна-эканамічна-інтэрэсаў Аляксандр Лукашэнка дзейнічае правільна».

Журналіст газеты «Беларусы і рынак» у інтэр'ю «Радніё свабоды» таксама сцвярджала, што «немагчыма адмовіцца ад беларускага транзіту» — «гэта вельмі выгадны транспартны калідор: беларуская сістэма наф-

«Беларусбанк» плануе ў 2007 годзе актыўна прасунуцца на расійскім рынку банкаўскіх паслуг

ААБ «Беларусбанк» плануе ў 2007 годзе актыўна прасунуцца на расійскім рынку банкаўскіх паслуг. Аб гэтым праінфармаваў 15 студзеня Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнку старшыня праўлення ААБ «Беларусбанк» Надзея Ермакова, паведаміў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

«Беларусбанк» сёння карыстаецца даверам у заходніх і амерыканскіх банкаў, падкрэсліла Надзея Ермакова.

Паводле яго слоў, на «Беларусбанк» адкрыта лімітаў па гандлёвым фінансаванню больш як на \$600 млн. Ліміты па дакументарных аперацыях устано-вілі 58 замежных банкаў. Гэтыя ліміты выкарыстаны на суму больш як \$400 млн. Такім чынам, ажыццяўлялася крэдытаванне беларускай эканомікі замеж-нымі банкамі.

БЕЛТА.

«БЕЛАРУСЬ НЕ ПРЫМАЕ АДНОСІНАЎ ДА СЯБЕ 3 ПАЗІЦЫІ СІЛЫ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Што нам наконст гэтага весці дыскусій? У нас ёсць Дагавор аб стварэнні Саюза Беларусі і Расіі. Адкрыйце любы артыкул і паспра-буйце папракнучы Беларусь, што яна быццам бы нешта не выкон-вае. А мы пакажам, што не выкон-вае сёння Расійская Федэрацыя. Гэта галоўнае, усё астатняе — бет-лыстычка, мы можам тут спра-чацца або не спрачацца.

Скажу ўпершыню так публічна. Вы хочаце мець адну дзяржаву, ад-ну сістэму кіравання і ўлады, эканоміку, як у адной дзяржаве? Калі ласка, калі вы гатовы да гэтага, да-вайце зробім літаральна на праця-гу гэтага года. У Расіі якраз па часе: там будзе выбірацца парла-мент і прэзідэнт. Давайце будзем выбіраць адкрыта, сумленна і па зразумелым прынцыпах і прэзідэн-та, і парламент. Вы да гэтага га-товы? Вы да гэтага не гатовы! І я такі адказ не адзін раз атрымліваў ад вашага кіраўніцтва. Дык чаго вы хочаце тады? Якую дзяржаву вы хочаце пабудавачь? Вы хочаце ўключыць нашу Беларусь у склад Расіі і зрабіць яе губернскай? Здык-ваецца, што Лукашэнка, маўляў, ніколі не пойдзе на тое, каб стра-ціць уладу і стаць губернатрам. А што, Пуцін гатовы сёння адмові-цца ад пасады Прэзідэнта і стаць губернатрам? Дык у чым вы мя-не прапракаеце?

Я пераканаўся ў тым, што ў нас на гэтым этапе нават п'яніцкі роз-няы аб будаўніцтве Саюзнай дзяр-жавы. Воць што небяспечна. Але гэ-та не значыць, што мы павінны ад-мовіцца ад таго, што мы зрабілі. Мы вельмі шмат зрабілі ў плане інтэ-грацыі, мы вельмі многае зблізілі. Але, прабачце, калі кожны год бу-дуць хапацца за вентыль і закрыва-ць адзіную саюзную і адданай дзяржаве — Беларусь — на газ, то нафту, тады размовы ні аб якім са-юзе быць не можа, не кажучы ўжо аб Саюзнай дзяржаве.

Тое ж, што сёння вы, рускі ча-лаvek, прыехалі ў Беларусь і тут ся-бе абсалютна свабодна адчувае-це, нягледзячы на гэтыя скандалы — вы ж гэта адмаўляеце не будзе-це, і гэта дарэга каштуе. Скажы-це, дзе расіяне сёння больш зруч-на, чым у самой Расіі, сябе адчу-ваюць? Назавіце хоць бы адну та-кую краіну. Я задаваў такое пытан-не расійскаму кіраўніцтву — няма такой краіны. Рускі чалавек у Бе-ларусі адчувае сябе добра, і так будзе заўсёды.

У час гэтага канфлікту, я пры-адкрыю крыху заслонку, я запрасіў сваіх ідэолагаў, журналістаў, якія займаюцца пытаннямі кантактаў улады і насельніцтва, і папрасіў: адзінае, што мы павінны захаваць пры гэтым — гэта ні ў якім выпадку не будавашь нашу ідэалагічную ра-боту так, каб у Беларусі рускі ча-лаvek адчуў сябе насцярожана або адравана. Гэта канфліт алігархаў з кіраўніцтвам Беларусі, нашым урадам і міністрамі. У рэшце рэшт, гэта быў канфлікт кіраўніцтва ад-

ной краіны і другой, а народы ня-кія адносін да гэтага не маюць.

Я прашу расійскія тэлеканалы ГРТ, НТВ, РТР перадаць хоць бы адну фразу: я вельмі ўдзячны ра-сіянам за тую падтрымку, якую яны аказалі Беларусі ў гэту цяж-кую мінуту. Яны не падтрымалі сваё кіраўніцтва ў гэтым канфлік-це, гэта быў адзін з выразшальных момантаў ва ўрэгуляванні канфлік-ту. Калі б расійскае кіраўніцтва ад-чувала падтрымку свайго народа, нам было б вельмі цяжка. А так яшчэ кіраўніцтва Расіі лічыцца з думкай расіян.

А расіяне адназначна заявілі аб тым, што «Беларусь» не чапайце, ніякія алігархі не павінны тут пры-цискаць і мучыць беларусаў, якія павінны быць забяспечаныя ў по-ўным аб'ёме і нафтай, і прыродным газам». Прытым, што мы гэтага бясплатна ніколі не прасілі. Таму я вельмі ўдзячны расіянам за та-кую падтрымку.

Таму, што датычыцца лёсу Са-юзнай дзяржавы, ад нас, белару-саў, гэта не залежыць. Мы былі іні-цыятарамі будаўніцтва гэтага Са-юза, і ў нас рэфэрэндум на гэту тэму прайшоў. Мы не можам ад-зіць ад гэтай палітыкі. Больш таго, пасля выбараў я гаварыў, калі мя-ня пачыналі папракчаць, што, маў-ляў, Лукашэнка павярнуўся да аме-рыканцаў, што змяненне маёй па-літыкі, прытым у тым ключы, як мя-не прапракуюць, — гэта для мяне смерці падобна.

Вы не можаце мяне папракнучы, што я па апошні дзесятак гадоў прытрымліваўся іншага курсу. Але прабачце, калі мой народ спрабу-юць паставіць на калені, перакры-ваючы эканамічным шляхі супра-ціўніцтва, які жа я павінен рэага-ваць? Вы ведаеце мой характар, я ніколі не адыходзіў ад вострых праблем. Усе гэтыя перагаворы, канфліктныя сітуацыі былі ў мяне пад кантролем. І я спрабаваў ко-жы дзень і кожную гадзіну, і днём, і ноччу ўрэгуляваць сітуацыю, што ў рэшце рэшт і адбылося.

Таму мы гатовы да таго, каб прыстойна супраціўніцца сёння з Расійскай Федэрацыяй, рухацца далей. Можна сёння лічыць ца-ну нафты, газа, але міжнародная да-моўленасці, нарматыўна-прававая база, якая створана ў нашых ад-носінах і падпісана прэзідэнтамі, набыла форму закона ў нашых дзяржавах, яны ж непахісна. Калі дагавор падпісаны, яго трэба вы-конваць.

У нас існуе Мытны саюз і бясп-пошліны гандаль. \$53 — гэта для нас прымальная пошліна на нафту. Але ж гэта і разбурэнне ўсіх нашых дамоўленасцяў; у нас беспаслошныя гандаль, мы свае тавары не абкла-паем пошлінай. І Расійская Федэ-рацыя гэтага доўгі час не рабіла. Сёння хочучь весці або ўжо ўвёлі пошліну на цукар — дык гэта ж раз-бурэнне Мытнага саюзаў ЕўрАзЭС, гэтага нельга рабіць.

А яны ўвёлі, таму што дзейніча-юць з пазіцыі сілы, ведаюць, што

ПРАВАМОЦНЫМІ З'ЯЎЛЯЮЦЦА УСЕ САВЕТЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Падчас выбарчай кампаніі калыкасьць кандыдатаў у дэпутаты памен-шылася на 112 чалавек. 104 кандыдаты знілі свае кандыдатуры самі. Паводле слоў Лідзіі Ярмошынай, сярод іх былі і вядомыя палітыкі. Да-рэчы, тут не абыходыло без кур'ёзу: у дзень выбараў адзін з кандыда-таў вырашыў зняць сваю кандыда-туру, бо патлумачыў ён, напрыкладні падчас раздачкі лістовак «быў двойчы падвергнуты насілію з боку не-цярпозых жанчын». Яшчэ па 8 кандыдатах было прынята рашэнне аб адмене рэгістрацыі.

97,8 працэнта кандыдатаў былі беспартыйнымі. Невялікай была і колькасць назіральных ад палітычных партый — толькі 3,2 працэнта. А воь ад грамадскіх аб'яднанняў назіральных было 66 працэнтаў.

Адказваючы на пытанні журналістаў, Лідзія Ярмошына пракамента-вала магчымасць сумшчэння мясцовых і парламенцкіх выбараў. Па-водле слоў, гэта — «справа не бліжэйшай будучыні». Таксама старшы-ня Цэнтрвыбаркама адзначыла, што павялічавь тэрмін дзейнасці парла-мента немагчыма, а таму адны з выбараў прыйшліся б п роводзіць датармінова. Аднак юрыдычная магчымасць сумшчэння выбарчых кампаній існуе, хоць гэта і вельмі складана тэхнічна, бо кожная выбарчая кампанія вельмі аб'ёмная.

Падчас прэс-канферэнцыі Лідзія Ярмошына таксама адзначыла, што ўсе спрэчныя пытанні з нядопкусам прадстаўнікоў апазіцыі на выбар-чы ўчасткі былі вырашаны. І яшчэ адзін факт: яшчэ ў пятніцу ў Цэнтр-выбаркама адсутнічалі даныя аб найчасьці назіральных ад апазіцый-ных палітычных партый ці грамадскіх аб'яднанняў. Усе заявы падаліся імі ў апошні дзень. Была пракаментавана і заява БХК аб наяўнасці шматлікіх парашуныў. Паводле слоў Лідзіі Ярмошынай, «ад Хельсінк-скага камітэта маецца толькі адзін назіральнік у Цэнтральнай выбар-чай камісіі, на участках для галасавання ад гэтага грамадскага аб'яд-нання ніводнага назіральніка не было».

Сяргей КАРАЛЕВІЧ.

гэта бесперакрана. І мы, быццам бы, не можам нічым у гэтым пла-не адказаць. Калі Расійская Федэ-рацыя, заключыўшы пагадненне, будзе такім чынам з іншымі дзяр-жавамі будавачь свае адносіны, у яе перспектыві няма.

Яшчэ раз падкрэсліваю: як бы ні было складана і цяжка, 10 гадоў таму, калі нас «рвалі», на Захад цягнулі, у Амерыку, абцякалі грошы і давалі (\$300 млн мы атрымалі ад МВФ і да гэтага часу і прычы-нова не выкарысталі), мы адна-значна сталі побач з Расіяй. Тады і Расіі фактычна не было — яна была даведзена да галечы і разбурэ-на. Мы ў цяжкую мінуту былі з ім.

Сёння цена на нафту і газ узя-ля, Расія убачыла, што з гэтага можна неадзе нешта ўхапіць. Калі ласка, зарабляеце, але толькі па за-кону — па тых пагадненнях, якія падпісаны і заадно паспрабаваць поўціць пад адхон цэлюю краіну з дружалюбным брацкім народам — мы з гэтым згадзіцца не можам!

Нават Савецкі Саюз з Герма-ніяй падпісаў дагавор на пастаў-ку газу на 20 аб'ёмоў гадоў. По-тым цені на газ павялічыліся, ня-выгадным стаў кантракт, але Са-вецкі Саюз — монстр, які мог ад-магнуцца ад гэтага пагаднення — 20 гадоў нявыгадна супрацоўнічаў з Германіяй.

А тут што расіяне страчаюць? Усё ж, што яны тут атрымліваюць у Беларусі — ад ваенных аб'ектаў да транзіту — гэта было практычна бясплатна, а гэта каштуе грошай. Прыклад: плата за транзіт газу. Га-завыя артары ідуць праз нас і праз Польшчу. Там яны (Польшчы) пла-ціць, паводле інфармацыі Пуціна, \$4,5—5 мільд. у год. А нам — \$120 млн. Дык калі ласка, заплаціце нам \$5 мільд. і мы не будзем з вамі спрачацца па цене на газ, а будзем купляць, як немцы купляюць.

Чаму такое стала магчымым? Таму што некалі, калі Расіі было цяжка, яна б пададатку тут буда-вала газаварод «Ямал-Еўропа». Мы іх падтрымлівалі, мы знялі ўсе падаткі і страцілі каля \$1 млрд та-ды, а цяпер гэта ўжо будзе \$2 млрд. Чаму аб гэтым сёння не ўспаміна-юць? Мы дзейнічалі як браты, як роўныя. Мы тады шукалі, не шука-лі, і Расія не выгала, таму што цэ-ны не тыя былі. Але як толькі ўба-чылі, што недзе можна крыху больш зарабіць — неіхкі \$700 млн — усё па-іншаму. А што такое для Расіі 700 мільяёнаў?..

Калі тое, што мы ўвёлі на тону нафты \$45 і хацелі атрымаць кам-пенсацыю за нафту, што прапам-поўваецца, супярэчыць міжнарод-най праву, то мы гэтак можа ме-релічыць па-іншаму. Мы можам за-пратрабаваць плату за зямлю, па якой ідуць трубы, і гэта будзе яшчэ большая сума. Мы прааналізавалі амерыканскае, французскае, ан-гліскае заканадаўства. Гэта несу-вымерна будзе больш, чым тое, што мы прапанавалі. Тады як? Гэ-та таксама будзе супярэчыць між-народнаму праву?

Андрэй ТУР: «НЕАБХОДНА ШУКАЦЬ АЛЬТЭРНАТЫЎНЫЯ КРЫНІЦЫ АТРЫМАННЯ ЭНЕРГІІ...»

Умовы, па пастаўцы газу і нафты, якія навязвалі Беларусі расійскія партнёры, сталі прычынай таго, што беларускі бок шукаў пэўны кампраміс у вырашэнні гэтых пытаній. Так, наша краіна вымушана была пайсці на нявыгаднае пагадненне па пастаўках газу, каб вырашыць праблему па нафце: кампраміс з больш выгаднымі пазіцыямі па газу для РФ павінен быў кампенсавачца больш выгадным для рэспублікі кампрамісам па нафце. Аднак, каментуе сітуацыю «Звяздзе» намеснік міністра эканомікі Беларусі Андрэй ТУР, па сутнасці справы, выкруціўшы Беларусі рукі на газавым рынку, расіяне тое ж самае паспрабавалі зрабіць і на нафтавым рынку.

— Расіяне намагаліся максі-мальна ўзмацніць свае пазіцыі на нафтавым рынку і пазбавіць нас усіх выгод нафтавага бізнесу, — гаворыць Андрэй Тур. — У многім, на мой погляд, гэта звязана з тым, што пэўныя расійскія алігархічныя структуры на фоне павышэння цені на энэргнасыбы, і ў цэлым на фо-не таго, што ўдалося «праціснуць» першае рашэнне па газу, паспра-бавалі і тут дасягнуць максімаль-нага выніку. А расійскі ўрад у цэ-лым выглядаў у пэўнай ступені як выканальнік папменненнў гэтых структур, якія ўвогуле гэтага і да-біваліся.

Калі ж весці гутарку пра нашы дзеянні ў гэтай сітуацыі, то ўсе кампрамісы, якія шукаў Прэзідэнт і ўрад засноўваліся, фарміравалі-ся з пазіцыі адстойвання інтэрэ-саў у цэлым беларускай эканомі-кай, беларускай дзяржавы і народа. Між іншым, у мяне ёсць шмат доб-рых сяброў у Расіі, і ў многім з іх выклікала здзіўленне і нават абур-энне той каласальны ціск, які аказваўся на Беларусь, а таксама і тое, як расійская прэса «смака-вала» пазіцыі па пастаўках газу, а лопым па пытаннях, звязаных з ад-менай мытнай пошліны на нафта-выя транзіт: маўляў, паставілі бел-ларусаў на калені — воь якое шчас-це, выйгралі магнётную энергію. Гэта паказчы якраз та-го, што ўсе гэтыя рэчы насілі за-казны характар.

— У выніку непружаных пера-гавораў па нафце, што выліся па-

Гэта значыць расійскае кіраўніч-тва зразумела, што з намі так абы-ходзіцца нельга. Яны зразумелі, што ў Беларусі маюць паслуг не на адзін і не на два мільярды, за якія яны не плацяць, а іншым дзяржа-вам плацяць. Я вам скажу, калі па-лічыць так, як яны з суседзямі ганд-лююць, то да \$10 мільд. сама дой-дзе. Нават сёння, пасля нафтавага канфлікту (мы гэта пытанне яшчэ ўрэгулюем) транзіт па Беларусі ад-вольны тоны нафты ў два—тры разы каштуе танней, чым з суседнімі дзяржавамі — з Украінай, Польш-чай, не гаворачы аб заходніх дзяржавах. Гэта ж грошы — каля \$1 мільд.

З пазіцыі сілы думаюць: воь ця-пер закруцім гэтага Лукашэнку, пт-лю накінем на шыю, і нікуды ён не дзвенецца — воь з чаго зыходзілі. Канфлікт паказаў, што мы з гэтым ніколі не пагодзімся і не змірэнся. І ўсе убачылі, што праўда ўсё ж на нашым баку — гэта расіяне былі вы-мушаны прызнаць.

І павеярце, не ад нас зыходзіць усе гэтыя канфлікты — мы ў такім становішчы, што нам не трэба канфліктаваць. Таму мы адкрыты для самага цеснага, адкрытага су-працоўніцтва з Расійскай Федэра-цыяй, мы павінны явняцца да та-го, што было. Ніякіх не павінна ў нас быць бар'ераў для перамяш-чэння людзей, капіталу і тавараў, ніякіх пошлін не павінна быць. Не мы, а Расія ўвёла мытную граніцу паміж нашымі краінамі. А калі мы ўвядзём? Што, выстраім у чаргу ўсе аўтамабілі ад Смаленска да Масквы?

Мы ж гэтага не робім. Мы ся-тва захоўваем інтарсы Расіі пад Брэстам, пад Гроднам — гэта са-мы налейзныя кавалек нашай саюз-най граніцы. ППА, ваенныя аб'ек-ты патрэбна каштауюць. Калінінград — ён на нас «вісіць». Мы заўсёды працягвалі руку дапамогі калінін-градцам, іны іх кармілі-паілі, калі іх не пускалі то ў Польшчу, то ў Літ-ву. Мы гэта рабілі, мы ўвядзілі рэй-сы, самалёты, перавозілі іх — дык што, гэта сёння грошай іх каштуе аб ужо так забыта? Гэта — наба-леала. І не мы прычына гэтых кан-фліктаў.

Будуюць па Балтыцы трубапра-вод — самыя бязглузды праект у гі-сторыі Расіі. Яны і Кіноў рэкорды ПІ-неса ўвоўдзе. Невядама, што бу-дзе з гэтым газавародам, які ідзе па кучы боерпыласаў на дзе Бел-арусііскага мора. Калі ўсе — і з поў-начы, і з поўдня не ўспрымаюць гэ-ты газаварод. Навошта туды было лезці, калі сёння другая нітка газаварода «Ямал-Еўропа» гатова? І мы, атры-маўшы за транзіт дадатковыя гро-шы, змагі б «газтрам» дастойна прадаставіць транзітныя паслугі на гэтыя грошы. Не, палезлі туды, хоць тут абцякалі пабудавачь. Гэта што, нармальна палітыка? Мы ж дамо-віліся аб гэтым. Адну расійскую тру-бу пракралі, пад другою — фунда-менты і помпавыя станцыі пабуда-валі. Гэта ж сотні мільяёнаў дол-араў. Дык не, кінулі, пайшлі туды.

Павінен стаяць, і Еўропа, і ШША у гэтай сітуацыі павялі сябе пры-стойна. Яны прапанавалі нам да-памогу і падтрымку, калі гэта бу-дзе патрэбна беларускай дзяржа-ве і народу. І гэта мы ніколі не за-будзем.

І Азербайджан, і іншыя дзяржа-вы пайшлі нам насустрэч, нават сваё былі гатовы аддаць.

Таму я дакладна заявіў: наш на-род бэз нафтапрадуктаў не заста-нецца, і мы бачылі гэтыя альтэрна-тыўныя варыянты.

Вядома, нам трэба працаваць над дыверсіфікацыі імарту энэрга-рэсурсаў, вулгевадароднай сыраві-ны. Гэта найбольшейшая задача, над якой сёння прадаўчае праца-ваць наш урад.

Калі еўрапейцы гатовы ў гэтых адносінах супрацоўнічаць з Белар-усі, мы пойдзем на любое супра-цоўніцтва з Еўропай дзеля за-бяспячэння нашай нацыянальнай бяспекі ў галіне паставак вулгева-дароднай сыравіны.

Думаю, Еўропа многае зразуме-ла. У Еўропе былі і тыя, хто паіраў рукі, быў задоволены гэтым кан-фліктам. Хачу сказаць наступнае: някая сітуацыя Беларусі дзяскаў, што гэта адбылося, яны многае зразу-мелі пасля гэтага канфлікту. І той, хто сёння смеецца і паірае ра-ду, павінен ведаць: сёння — мы, а заўт-ра могуць быць яны.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

16 студзеня
2007 г.
№ 3 (57)

ПАДВОДЗІМ ВЫНІКІ ЛІСТОЎКА — НЕ ЧАЛАВЕК, З ЁЮ НЕ ПАГАВОРЫШ

Не бяруся абагульняць, але ад выбаршчыкаў (прынамсі з нашай шматпартыйнай новай дэпутатаў атрымаў і Гродзенскага гарадскога Саветаў атрымаў пэўны «аванс». У тым сэнсе, што падчас перадавыбарнай агітацыі ніхто з кандыдатаў не праявіў жадання з намі сустрэцца (калі не асабіста, то хоць бы праз сваіх давераных асоб), каб пацкавіцца нашым меркаваннямі наконт тых ці іншых рэгіянальных праблем і прапановамі новаму дэпутатаўму корпусу. Уся агітацыя абмежавалася ўкінутымі ў паштовую скрынку лістоўкамі...

А як у іншых акругах? Людзі, з якімі мы абмяняліся думкамі на шэрагу выбарчых участкаў абласнога цэнтру, былі настроены па-рознаму. Некаторыя ведалі кандыдата па ранейшай, даволі актыўнай працы ў Савеці і таму не сумняваліся, каму аддаць перавагу. Іншыя казалі, што ў іх была магчымасць сустрэцца з прэтэндэнтам на дэпутацкі мандат альбо яго даверанай асобай. Аднак пэўная частка выбаршчыкаў, як і ў выпадку з нашым домам, так і не адчула, што кандыдаты ў дэпутаты надта перажываюць за іх галасы. У такой сітуацыі асабіста мой выбар грунтаваўся на тым, што аднаго з кандыдатаў я ведаў як кіраўніка, прафесіянала ў сваёй галіне і нават браў у яго інтэр'ю. Не выключана, што яго канкурэнт быў бы больш актыўны менавіта ў дэпутацкай дзейнасці, але ў імкненні пераканаць у гэтым выбаршчыкаў ён заўважаны не быў.

У цэлым жа, на думку старшыні абласной выбарчай камісіі Леаніда Лучыны, вынікі выбараў сведчаць, што жыхары Гродзеншчыны давяраюць мясцовай уладзе, паколькі багачы перамены да лепшага ў эканоміцы, клопат аб людзях. Выбары прайшлі арганізавана, з высокай актыўнасцю выбаршчыкаў. Сфарміраваны ўсе мясцовыя Саветы дэпутатаў, у пяці выбарчых акругах павінны адбыцца паўторныя выбары. Пры гэтым сярод народных выбаршчыкаў шмат людзей і з вопытам дэпутацкай работы, і навічкаў. Што ж датычыцца парэшаных падчас галасавання, то іх, адзначыў Леанід Лучына, практычна не было. Паводле яго інфармацыі, пэўныя праблемы ўзніклі на двух выбарчых участках у Гродне, аднак абласная выбарчая камісія адрэагавала хутка і пасля адпаведных тлумачэнняў прэтэнзіі былі знятыя.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

«ЗНЯЛІ» СЯБЕ САМІ

Аб актыўнасці на выбарчых участках Гомельшчыны сведчаць наступныя лічбы і факты. У папярэднім галасаванні прыняло ўдзел крыху менш за адну трэць выбаршчыкаў, што з'яўляецца самым высокім паказчыкам сярод іншых абласцей рэспублікі. У нядзелю, 14 студзеня, у 14 гадзін ужо стала вядома, што выбары ў мясцовыя Саветы па Гомельшчыне адбыліся — на гэты час прагаласавала ўжо больш за п'яцьдзесят працэнтаў выбаршчыкаў.

А сёння мы канстатуем, — сказаў намеснік старшыні абласной камісіі па выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў Аляксандр Усаў, — што ўдзел у выбарах прынялі 83,1 працэнта электарату, і гэта амаль на дзесьці працэнтаў вышэй, чым у папярэдніх выбарах 2003 года. Найбольшая актыўнасць назіралася ў Нараўлянскім, Кармянскім і Лельчыцкім раёнах: адпаведна 98,7, 98,4 і 98,2 працэнта, а меншая — у абласным цэнтры — 71,1 працэнта, што таксама няблага.

На момант падліку галасоў (паўтараем, што мы гаворым аб папярэдніх выніках) не былі выбраны дэпутаты па чатырох акругах — два ў раённыя Саветы і два ў сельскія. Для параўнання: у выбарах 2003 года «не прайшлі» 62 дэпутаты. Прадстаўнікі ж апазіцыйных партый сёлета самі знялі свае кандыдатуры, бо, як выразіўся Аляксандр Усаў, у мясцовых Саветах трэба працаваць і трымаць справядлівы перад выбаршчыкамі аб сваёй канкрэтнай дзейнасці.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.
(Працяг тэмы — на 2-й стар. «МС».)

НЯХАЙ ПЕРАМОГУЦЬ ДАСТОЙНЫЯ

Упершыню прыйшлі на выбарчы ўчастак давайнішкі Ліза і Ягор КАВАЛЕЎСЬКІЯ

Выбары дэпутатаў у мясцовыя Саветы на Міншчыне, якія завяршыліся ў нядзелю 14 студзеня, дазволілі зрабіць некалькі станоўчых вынікаў. Людзі актыўна выкарыстоўваюць сваё грамадзянскае права — яшчэ да дванаццаці гадзін на некаторых участках яўка электарату дасягала 50 працэнтаў. Жыхары вобласці ведаюць, што ад іх выбары залежыць камфорт жыцця і дабрабыт. У Мінскай вобласці галасавальнікі ішлі ўсе — і васемнаццацігадовы хлопец, які на наступны дзень, у панядзелак, адпраўляўся служыць «тэрміновую», і маладыя сем'і, і бабулі разам з унукамі. Каму ісці было складана, да таго прадстаўнікі выбарчай камісіі прыязджалі самі...

Напрыклад, жыхару Стаўбцоўскага раёна Івану Францавічу Валынцу споўнілася ўжо 103 гады. Узрост больш чым сур'ёзна. Выбарчая камісія прынесла ўрну і бюлетэнь у хату да яго сына і нявесткі — Іван Францавіч ужо некалькі гадоў у зымы час жыве ў дзяцей, летам перабраецца ў родную вёску. «Ён заўсёды актыўны, і летась, на прэзідэнцкіх выбарах таксама галасавалі. Пытаемся: за што, тата, галасуеш? А ён у адказ — каб лепей вяд, дзеткі, жылося», — сустракае нас на парозе хаты нявестка Паліна Вацлаваўна.

Іван Францавіч і зараз не адмовіўся ад выканання свайго ганаровага права — уважліва выслушаў неабходную інфармацыю аб працэсе галасавання ад членаў выбарчай камісіі, паразважыў і паклаў запўнены бюлетэнь у ўрну. «Нарадзіўся я ў Зарэччы, на Стаўбцоўшчыне. Мой бацька набыў там кавалак зямлі, апрацоўваў яго, з гэтага і кармілі. А потым і я ўсё жыццё таксама працаваў на зямлі. На жаль, адзін зараз застаўся», — раскажаў крыху пра сябе Іван Францавіч. Адзін — таму што жонка памерла шэсць гадоў таму. Але нашчадкі яго — а гэта трое ўнукаў, шэсць праўнукаў — даглядаюць дзеда, таму выглядае Іван Францавіч, дзякуй Богу, на ўсе сто! Працэнтаў, канешне ж.

У суседнім Уздзенскім раёне нёманская выбарчая камісія на ўчастку № 25 працавала не толькі ў нядзелю, але і на працягу ўсяго часу, як пачалося

датэрміновае галасаванне. З 340 выбаршчыкаў на пачатак 14 студзеня прагаласавала 55 працэнтаў. Пад канец першай паловы дня ў нядзелю каля 80 працэнтаў выбаршчыкаў ужо адзначыліся.

— Прышла галасавальца за знаёмых мне людзей. Я ведаю, хто гэта, неаднаразова мясцовыя жыхары звярталіся да іх па дапамогу і ніколі не расчараваліся, — кажа выбаршчыца Раіса Дзясюкевіч. — Раней дысцыпліна тут была разладжанай, а потым, як з'явілася моцная мясцовая ўлада, дык і пёска пайшла ўгору. Пачалі пашараць будаўніцтва, у гаспадарцы з'явілася праца, павялічыліся надолі. Кашне, мы разумеем, што ў сельскім Савеце чынам грошай не хапае, але спадзяёмся, што пасля выбараў дарогі падрамантуюць.

Прынамсі, усе, хто прыйшоў на выбарчы ўчасткі, разумеюць, што выбараным дэпутатам давядзецца не сапалодка — працы ў выбарніку і органы самакіравання заўсёды хапае. Сацыяльныя пытанні, ахова здароўя, жыллё, добраўпарадкаванне, парадка на зямлі, і нават лад у сям'і і паміж суседзямі — вось далёка не поўны спіс усяго, чым займаюцца дэпутаты сельскіх, раённых, гарадскіх, абласных Саветаў. Як вядома, што абяцалі выбаршчыкам — тое і павінны выканаць.

Старшыня Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта Мікалай Арцюшкевіч прыйшоў галасавальца

на выбарчы ўчастак пасёлка «Энергетык» Дзяржынскага раёна.

— Роля органаў мясцовага самакіравання пастаянна расце, — упэўнены Мікалай Іванавіч. — Менавіта з самага ніжэйшага падмурка, пачынаючы ад дэпутатаў сельскіх Саветаў, мы атрымліваем інфармацыю аб пытаннях, якія хваляюць людзей, і вырашаем іх. Таму на новы перыяд задачы вялікія. Трэба працаваць і выканаўчай уладзе, і дэпутатам мясцовых органаў самакіравання над добраўпарадкаваннем населеных пунктаў, вырашаць праблемы будаўніцтва, тэхнічнага пераабсталявання.

— А як наладжана ўзаемадзеянне паміж заканадаўчай і выканаўчай уладамі на месцах? — не магілі не пацкавіцца мы.

— Сувязь існуе трымаля, у гэтым можна быць упэўненым. Мы фіксуем усе запыты дэпутатаў і адсочваем вынікі. Прадстаўнікі Саветаў дэпутатаў прысутнічаюць у час абмеркавання і прыняцця рашэнняў. Адным словам, існуе вялікая сістэма ўзаемадзеяння, якая працягвае ўдасканальвацца ўвесь час.

Дзмітрый АЛЬФЕР,
Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ.

Стаўбцоўскі раён—Уздзенскі раён—Дзяржынскі раён.

103-гадоваму жыхару Стаўбцаў Івану Францавічу ВАЛЫНЦУ (злева) галасавальца не прывыкаць.

Выбаршчыкі пасёлка Энергетык Дзяржынскага раёна.

ЕСЛИ ТЫ ДЕПУТАТ

ПОЧЕТНАЯ ПРИВИЛЕГИЯ ИЛИ НЕЛЕГКИЙ ТРУД?

(Продолжение.)

Начало в номерах за 5 и 10 января)
На работу... в округ

Активная работа депутатов в избирательном округе — необходимое условие эффективной деятельности местного Совета депутатов, укрепления его связей с населением.

Депутат обязан поддерживать связи с избирателями, трудовыми коллективами и общественными объединениями, выдвинувшими его кандидатурами, депутатами, а также с коллективами других предприятий, учреждений, организаций, государственными и общественными органами, расположенными на территории его избирательного округа. Они оказывают депутату помощь, содействуют в проведении его встреч с избирателями и отчетов перед ними.

Каждый депутат — представитель своих избирателей в местном Совете депутатов, т.е. тех, кто за него голосовал в соответствующем избирательном округе. Поэтому в первую очередь депутат призван работать среди избирателей в своем избирательном округе; эта задача остается для него главной. Она подкрепляется и организационно-правовыми средствами: от избирателей он получает указы; работа в округе составляет значительную часть всего объема депутатской деятельности; перед избирателями он должен отчитываться в первую очередь; наконец, именно они могут отозвать депутата.

В многообразной деятельности депутата в избирательном округе можно выделить несколько направлений.

Во-первых, депутат обязан регулярно информировать население о работе Совета, о выполнении планов и программ экономического и социального развития, решении Совета, а также своей предвыборной программы.

Во-вторых, депутат должен изучать общественное мнение, нужды и запросы населения, сообщать о них Совету, иным государственным организациям, общественным объединениям, политическим партиям, предприятиям и учреждениям, вносить предложения, принимать меры для их удовлетворения, укрепления дисциплины и правопорядка.

Собрания трудовых коллективов и общественных объединений, в которых участвует депутат, заседания домовых, уличных, квартальных, поселковых, сельских комитетов и других органов территориального общественного самоуправления, встречи с работниками предприятий, учреждений и организаций, находящихся в округе, беседы с работниками милиции и других правоохранительных органов, изучение материалов печати, наконец, личные контакты с избирателями — все это источники информации для депутата, с помощью которых он реализует возложенную на него задачу изучать общественное мнение.

В-третьих, депутат обязан способствовать развитию различных форм самоуправления, социальной активности граждан, вовлечению их в управление государственным и общественными делами.

В-четвертых, в интересах избирателей, для укрепления контактов с ними, выяснения их нужд и запросов депутат осуществляет личный прием граждан. Он проводится регулярно, не реже одного раза в месяц, обычно в вечернее время и по месту жительства избирателей; о времени и месте приема населения информируется.

Прием граждан депутатом имеет особое значение. Это не просто форма получения жалоб и заявлений, здесь начинается рассмотрение обращений граждан, устанавливается контакт с избирателями, позволяющий лучше понять их, в чем-то убедить и переубедить, а также выяснить остроту поднимаемых вопросов, разобраться в обстоятельствах. Никакая переписка с избирателями не может заменить личностное общение с ними. Сама обстановка должна располагать к тому, чтобы гражданин имел возможность высказать все, что он хочет. Доверительная беседа возможна только, если депутат сможет расположить к себе человека, вызвать его на откровенность.

Важным средством укрепления контактов депутата с избирателями являются его отчеты. Каждый отчет должен стать поводом для живого и откровенного обмена мнениями по вопросам местной жизни. Необходимо добиваться, чтобы депутаты в своих выступлениях делали упор на конкретные дела, затрагивали проблемы, интересные избирателям, и прежде всего социальные вопросы. Надо искать новые формы депутатской работы, с тем чтобы постоянно крепла связь местных Советов с населением, чтобы возрастали их влияние и авторитет.

Депутат местного Совета отчитывается периодически, но не реже двух раз в год. Отчеты проводятся перед избирателями того округа, где избран депутат, и перед трудовыми коллективами и общественными объединениями, выдвинувшими его кандидатурами в депутаты. Депутат отчитывается о своей работе в Совете и ходе выполнения предвыборной программы.

Александр ГРОСЮКОВ.
(Окончание в следующем номере «МС».)

ТЕМА ДНЯ

ОТ САМОЙ СУТИ

В последнее время такое понятие, как местное самоуправление, все чаще встречается не только в общественно-политической тематике, но и в повседневных делах. Такой интерес вполне понятен — местное самоуправление является одной из основ белорусского государства и выступает в качестве демократического института. Основные принципы его деятельности прописаны в Законе «О местном управлении и самоуправлении», там же определена и структура местного самоуправления, куда входят Советы депутатов от первичного уровня (сельские, поселковые и городов районного подчинения) до областного. Сама природа Советов депутатов предполагает их тесное взаимодействие с людьми, участие в решении социальных, экономических, политических и культурных вопросов местного значения.

О роли и значении местных Советов депутатов, об уровне их работы и ее результатах, а также о факторах — положительных и отрицательных, которые на эти результаты влияют, мы беседуем с председателем Постоянной комиссии Совета Республики по региональной политике и местному самоуправлению Анатолием Малофеевым.

— Последние два года вопрос о судьбе Советов первичного звена рассматривался на многих уровнях. Звучали разные предложения о реформировании их работы, вплоть до ликвидации... А каково ваше мнение по этому вопросу?

— Местному самоуправлению уже не одна тысяча лет. И на каждом новом этапе развития человечества оно находилось в том или ином состоянии, и «спрос» на него был разным.

Рано или поздно этот вопрос должен был стать актуальным и для нас. Тем более что в последнее время мы активно

заговорили, и не только заговорили, о приближении власти к народу, к конкретному человеку. А этот процесс необходимо было начинать с первичного звена власти, куда чаще всего обращаются люди.

Вообще тема реформирования местного самоуправления не новая, ею в значительной степени уже занималась Национальная академия наук, ученые, представители законодательной и исполнительной ветвей власти всех уровней. Реформировать... Что реформировать? Во имя чего? Россия — та, например, взяла за основу модель муниципалитетов. Что-

то у них получается, что-то — нет, идет большая, сложная работа... Мы пошли по иному пути. В ходе общения, обмена мнениями стало понятно, что говорить нужно не о реформах, а о совершенствовании того, что есть — чтобы эта система нашла достойное место в жизни белорусского общества.

Было совершенно очевидно, что Советы депутатов в республике могут более емко заявить о себе, глубже проникнуть в суть происходящих в регионах процессов. Поэтому в конце декабря 2005 года Президент поручил Совету Республики и его председателю Геннадию Новицкому разобраться в ситуации и внести предложения по совершенствованию функционирования всей системы органов представительной власти, снизу доверху.

Был создан достаточно мобильная рабочая группа, куда вошли и председатели областных Советов депутатов, и руководители ряда сельских, городских и районных Советов, и представители «вертикали», и ученые... Коллективно пришли к мнению, что внимание надо сконцентрировать на первичном уровне власти. А это сельские и поселковые Со-

веты и городские Советы районного подчинения. Ведь это звено ближе всего к людям, по нему они судят о власти. Когда человека прижмет, когда перед ним встает неразрешимая проблема — куда ему идти? В область не каждый житель села разбираться поедет, в столицу тем

более. Он пойдет в свой исполком, сельский Совет.

Изначное положение на местах, «пощипав» все своими руками, рабочая группа подготовила на имя Президента соответствующую справку, где были изложены предложения по созданию условий для нормальной работы первичного звена власти. Под этим подразумевалось и обеспечение нормальными помещениями, транспортом, компьютерами, и изменение штатного расписания, и создание финансовой базы, и многое другое. Наши предложения были придуманы не в кабинетах, а шли от сути, от самых «болеющих» точек. С учетом предоставленных материалов 18 мая 2006 года Президент провел совещание по вопросам повышения роли органов местного управления и самоуправления первичного уровня в решении проблем жизнеобеспечения населения. По его итогам Совету Министров было дано соответствующее поручение — совместно с Советом Республики и другими заинтересованными структурами проработать ряд вопросов, и в первую очередь Указ Президента, направленный на повышение роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнедеятельности населения.

— Возможно, не многие знают о той конкретной и обстоятельной работе, которая велась в связи с подготовкой Указа Президента по

Александр ГРОСЮКОВ.

данному вопросу. Рассматривалось несколько вариантов проекта, и сегодня документ подписан. Надо сказать, что многие представители первичного уровня власти надеются на положительные сдвиги в работе системы органов местного управления и самоуправления. И в первую очередь это касается финансов...

— Это очень непростой вопрос. Финансовая база первичного уровня сегодня вроде бы есть, и в то же время ее нет. Большинство исполкомов принимают бюджеты, но что в этих бюджетах? По большому счету, содержание этих же двух-трех работников исполкома...

(Окончание на 2-й стр. «МС».)

ХАБАР У БУЙНЫХ ПАМЕРАХ

У Беларуси ў мінулым годзе ўзбуджана 17 крымінальных спраў за незаконныя ўдзелкі з зямельнымі ўчасткамі

Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамляла начальнік упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Кацярына Самусенкава-Шалегава.

У прыватнасці, у мінулым годзе была атрымана аперацыйная інфармацыя аб службовых асобах шэрагу буйных прадпрыемстваў Мінска, якія вымагалі ў дырэктара адной з будаўнічых арганізацый каля \$7 млн. Паводле іх слоў, гэтыя органы былі неабходны для наступнай перадачы ў якасці хабару кіраўнікам Мінскага райвыканкома за станочную вырашэнне пытання аб прадастаўленні забудовшчыку 20 га зямлі ў раёне населенага пункта Копішча Мінскага раёна пад індывідуальнае жыллё. Пры перадачы першай часткі агульнай сумы ў памеры \$1,5 млн злымынікі былі затрыманы. У цяперашні час справа разглядаецца ў судзе.

Кар. БЕЛТА.

КАМПАНИЯ ТРЫМАЛАСЯ НА ЖАНОЧЫХ ПЛЯЧАХ

ПЕРШЫМІ, каго я сустрэла на брэсцкім выбарчым участку №113, былі Вера Раманаўна і Мікалай Пятровіч Кузьмічы, работнікі прыватнага прадпрыемства. Галава сям'і паведаміў, што яны — людзі яшчэ той, саветскай, загартуйкі, калі законапаслухмянасць лічылася амаль неабходнай рысай характару. Таму пытаня наконт таго, ісці ці не ісці на выбары, ніколі нават не ўзнікала. Вера Раманаўна дадала, што ў краіне, як і ў кожнай хаце, павінен быць парадак: калі мы чакаем нейкай да сябе ўвагі з боку дзяржавы, то адказваць павінны тым жа.

Час з 12 да гадзіны дня старшыня ўчастковай камісіі Сяргей Сірач назваў пікам актыўнасці. Пяць назіральных ад розных грамадскіх арганізацый прысутнічалі пры выбарчым працэсе — ніякіх парушэнняў яны не адзначалі.

Тут жа, у школе № 35, размясціўся і 112-ы ўчастак для галасавання жыхароў мікрараёна Кавалёва. Старшыня камісіі дырэктар школы Галіна Анішчук паведаміла, што ў спісы занесена 2280 выбаршчыкаў. Датармінава прагаласавала каля чвэрці з іх. Галіна Пятроўна адзначыла, што асаблівай павягі і ўдзячнасці за службуваць самай пажылыя выбаршчыкі. На ўчастак паступіла 27 заявак на дастаўку ўрны дадому. Але члены камісіі па сваёй ініцыятыве занеслі ў асобны сшытак выбаршчыкаў 1919—1924 гадоў нараджэння з тым, каб наведць іх дома, калі людзям будзе цяжка прыйсці і выканаць свой грамадзянскі абавязак. І якое было здзіўленне, калі гэтыя гараджане завіталі на ўчастак, прычым, ледзь ці не ў ліку першых наведвальнікаў. Не згадваючыся, калягу падтрымала старшыня выбарчай камісіі ўчастка №114, размешчанай у памяшканні ЖЭС-11, Раіса Валевіч. Сталая людзі, паводле назірання Раісы Валевіч, успрыялі паведамленне сродкаў інфармацыі аб датэрміновым галасаванні як заклік, і паспяхіліся на ўчасткі. А ўвогуле ў дзень выбараў сюды ішлі людзі розных пакаленняў. Некаторыя падоўгу вывучалі біяграфіі кандыдатаў, іншыя ж адрозна ад стала камісіі накіроўваліся ў кабіны.

Член камісіі Кацярына Карчагіна канстатвала, што дзень выбараў завяршае вялікую падрыхтоўчую работу. Праверыць, удакладніць спісы выбаршчыкаў часам бывае вельмі няпроста, нават небяспечна. Асабліва, калі трэба абысці прыватны сектар. Бы-

лі выпадкі, калі выбаршчыкі аказваліся жыхарамі сапраўдных прытонаў. А здаралася, людзі проста не адчынялі дзверы. Таму асабліва слова падзякі заслугоўваюць людзі, якія выконваюць грамадскі абавязак членаў камісіі. Гэтыя назіранні пацвердзілі і старшыня абласной выбарчай камісіі Аляксандр Калаяда падчас прэс-канферэнцыі па папярэдніх выніках выбараў у мясцовыя Саветы, адзначыўшы, што «выбары трымаюцца на жаночых плячах».

Аляксандр Міхайлавіч паведаміў лічбу яўкі выбаршчыкаў на ўчасткі Брэсцкай вобласці, якая складала 80,5 працента. Гэта самы высокі паказчык удзелу грамадзян у мясцовых выбарах за ўсю гісторыю рэгіёна перыяду суверэннай Беларусі. Саветы ўсіх узроўняў у вобласці сфарміраваныя ў паўнамоцным складзе, гэта значыць, ёсць 222 сельскія, 8 пасялковых, 8 гарадскіх, 16 раённых і абласных орган прадстаўнічага ўладу. Не выбраны дэпутаты ў пяці акругах. Для параўнання: у 2003 годзе такіх акруг было 119. Сёлетнія выбары не адбыліся там, дзе ў акрузе балачкаваўся адзін кандыдат, які не набраў неабходную колькасць галасоў. Па адным вакантным месцы засталася ў Ляхавіцкім і Камянецкім раённых Саветах, у Знаменскім Брэсцкага раёна і Расненскім Камянецкага раёна сельскіх Саветах. У горадзе Высокае Камянецкага раёна не выбраны дэпутатам старшыня гарадскога Савета, які адначасова ўзначальваў і гарадскую выканаўчую ўладу. Гэта факт, па-першае, служыць красамойным адказам скептыкам, якія гавораць аб тым, што радыва выбаршчык нічога не вырашае. А па-другое, з'яўляецца падставай для роздуму і аналізу тым, хто падбірае кіруючыя кадры.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Фота БЕЛТА.

САМЫЯ АКТЫЎНЫЯ ВЫБАРШЧЫКІ — НА ВІЦЕБШЧЫНЕ

А семаццатай гадзіне я зайшоў на выбарчы ўчастак № 6 Гагарынскай акругі абласнога цэнтра, што знаходзіўся ў памяшканні інтэрната для рабочых мясцовага прадпрыемства лёгкай прамысловасці. Як расказала старшыня ўчастковай камісіі Галіна Аксёнава, на момант нашай размовы ўжо прагаласавала каля 60 працэнтаў выбаршчыкаў. (Датармінава — прыблізна 24 працэнты.) Гэта вельмі высокі паказчык. Выбралі ж на безальтэрнатыўнай аснове па аднаму дэпутату ў віцебскай гарадскі і абласны Саветы.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Андрэйчанка, адказваючы на пытанні журналістаў, назваў выбары ў мясцовыя Саветы палітычным экзамэнам і даў станоўчую ацэнку дэпутатакму корпусу мінулага склікання. Напрыканцы выбараў стала вядома, што Віцебская вобласць — лідар па колькасці грамадзян, што прагаласавалі.

Паводле даных на ядзельніцы венач, у многіх раёнах Прыдзвінскага краю яўка выбаршчыкаў перавысіла 90 працэнтаў. Цяпер неабходна сфармаваць 241 мясцовы Савет дэпутатаў: 1 — абласны (у складзе 60 дэпутатаў), 21 — раёны, 4 і 3 гарадскіх у гарадах абласнога і раённага падпарадкавання адпаведна, 200 сельскіх і 12 пасялковых Саветаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НЕ ЗАБУДЗЬ ПРА АБЯЦАННІ, ДЭПУТАТ

У Магілёўскай вобласці на выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў прагаласавала 83,3 працэнта насельніцтва. Пра такую актыўнасць выбаршчыкаў паведаміў у Магілёўскай абласной выбарчай камісіі.

Выбары адбыліся ва ўсіх без выключэння акругах. І, паводле слоў намесніка старшыні аблвыбаркама Уладзіміра Беланогова, ужо ў панядзелак раніцай стала звеста, што поўнасцю сфарміраваны Магілёўскі абласны Савет дэпутатаў і гараветы ў Магілёве і Бабруйску. Што датычыцца персаналіяў, то афіцыйная інфармацыя аб абраных дэпутатах з'явіцца сёння.

14 студзеня галасаванне ішло спакойна, без здарэнняў. На ўчастку для галасавання № 41 ў будынку ліцэя Беларуска-Расійскага ўніверсітэта ў Магілёве датэрмінова прагаласавала толькі 10 працэнтаў выбаршчыкаў. Старшыня ўчастковай камісіі Ларыса Шулгоўская патлумачыла гэта тым, што на тэрыторыі жыве шмат пенсіянераў, а старыя

звычайна любяць урачыстаць — таму ідуць галасаваць менавіта ў дзень выбараў, з абавязковым наведаннем традыцыйных буйэта і канцэрта.

Яшчэ не было 11 гадзін, як ля кабінак з'явіліся невялікія чэргі. Састарэлыя людзі часта просяць прыхаць з урнамі для галасавання дадому: такіх заявак паступіла каля 60. Аднак адна бабуля з гэтага спісу ўсё ж сама прыйшла на ўчастак. Яна патлумачыла камісіі, што надвор'е палешылася, адчувае яна сябе нядарэчна, а таму, маўляў, можна і на выбары схадзіць.

На суседнім участку № 42, які месціцца ў будынку Магілёўскага дзяржаўнага музычнага вучылішча, чакалі наплыву людзей і абедзённы час і рыхтаваліся да канцэрта. Перад выбаршчыкамі тут выступалі навучніцы вучылішча, у тым ліку і стыпендыяты спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі.

На тэрыторыі ўчастка ёсць студэнцкія інтэрнаты, таму невывадак, што

датармінава тут прагаласавала каля паловы выбаршчыкаў. Маладыя людзі здавалі сесію, і звычайна пасля экзаменаў і залікаў заходзілі прагаласаваць. У камісіі іх сустралі жартамі пра студэнтаў і сесію, а таксама дарылі тэматычныя календарыкі, якія зрабілі для маладых выбаршчыкаў у Беларуска-Расійскім універсітэце.

— Я — законапаслухмяная грамадзянка і актыўны выбаршчык, — тлумачыць магіляўчанка Алена Нікіценка. — І мне падаецца, такі інстытут, як мясцовыя Саветы дэпутатаў, вельмі патрэбны, каб людзям было да каго звярнуцца са сваімі надзённымі праблемамі. Я калісьці сама была дэпутатам гарсавета, але, думаю, так падаецца, што цяпер у дэпутатаў больш магчымасцяў для працы.

Выбарчы ўчастак № 8 размешчаны ў новым сучасным спартыўным комплексе «Алімпіец». Выбаршчыкі яго — жыхары спальняга раёна, які называецца «30 гадоў Перамозе».

Старшыня камісіі Людміла Чыкунская добразычліва тлумачыць жанчыне паважанага ўзросту, якой не спадабалася нешта ў біяграфіі аднаго з кандыдатаў, што гэта яе права — аддаваць за яго голас альбо не.

— Я неабякаючы да лёсу краіны, — падкрэслівае сваё сур'ёзнае стаўленне да выбараў пенсіянер Мікалай Яцкоў. — Мы ўжо, лічы, аджылі сваймі, але трэба думаць і пра тое, што пакінем сваім дзецям і ўнукам. Канешне, карысць ад дэпутатаў мясцовых Саветаў ёсць, але хоццца, каб народныя абраннікі не забывалі пра тое, што абяцалі нам перад выбарамі.

— А я на выбары заўсёды хаджу як на свята, гэта звычай засталася яшчэ з саветскай эпохі, — усміхаецца Галіна Рыжыкава. — І кожным разам спадзяюся, што жыць будзе лепей. Гэта залежыць не толькі ад дэпутатаў, якіх мы выбіраем, але і ад усіх нас, грамадзян Беларусі.

Алена КАЗЛОВА.

«МС» ВЫСТУПІЛА. МЯСЦОВЫЯ ЁЛАДЫ АДРЭАГАВАЛІ ПЕНСІЯНЕРАЎ КРЫЎДЗІЦЬ НЕ РЭКАМЕНДУЕЦА

6 снежня пад рубрыкай «Ёсць пытанне» ў «Местном самоуправлении» быў надрукаваны артыкул «Пенсіянераў крыўдзіць не рэкамендуецца», дзе шла гаворка аб праблемах, з якімі сутыкаюцца ў паўсядзённым жыцці пажылыя жыхары Путчынскага сельсавета Дзяржынскага раёна.

Днямі рэдакцыя атрымала рэагаванне, падпісанае намеснікам старшыні Дзяржынскага выканкама А.С. Чаганам.

«Вопросы, поднятые в статье Натальи Карпенко «Пенсиянераў крыўдзіць не рэкамендуецца...» (06.12.2006 г.), абсуджаны на расшаренным саваещанні у заместителя председателя райисполкома по социальным вопросам и идеологии А.С. Чагана, на которое были приглашены председатель Путчинского сельсовета Б.Б. Воропаев, директор УП «Путчино» В.Г. Гресев, начальник ДРСУ-210 В.И. Петрашкевич директор ДУП «Автомобильный парк № 15» А.А. Петлицкий, главный врач Держинского РТМО В.А. Губаш, начальник управления по труду и социальной защите М.А. Смольский, директор ГУ «Держинский территориальный центр социального обслуживания населения» Н.Ф. Живицкая. Были заслушаны отчеты председателя Путчинского сельсовета Б.Б. Воропаева, главного врача Держинского РТМО В.А. Губаша, начальника управления по труду и социальной защите М.А. Смольского, директора ГУ «Держинский территориальный центр социального обслуживания населения» Н.Ф. Живицкой о работе с населением.

По итогам совещания было принято распоряжение председателя райисполкома от 11.12.2006 г. № 822-р по устранению ометенных недостатков с установлением конкретных сроков.

Так, в течение 1-го квартала 2007 года Новоселковская участковая больница будет репрофилирована в больницу сестринского ухода; в течение 2007 года будет открыт фельдшерско-аку-

шерский пункт в д. Путчино; проводятся мероприятия по активизации работы Татарчинского ФАП в плане диспансеризации и ежегодному медицинскому обследованию пенсионеров и населения на подведомственной территории.

Произведена подсыпка и грейдирование улиц в д. Заречное Путчинского сельсовета.

Согласно нормативу социальных стандартов транспорта населенные пункты с количеством дворов свыше 10 должны быть охвачены автобусным сообщением не менее 2 раз в неделю по два оборота в день. Так, в д. Юрковичи Путчинского сельсовета по состоянию на 01.01.2006 г. проживает 50 жителей. Автобусами Держинского автопарка осуществляется движение по маршруту «Держинск—Накавсы», «Держинск—Липки» по средам и пятницам в 9.00 и в 15.00 от автостанции г. Держинска, которые проходят через Юрковичи. Кроме того, через Юрковичи проходит междугородний маршрут «Минск—Рочевичи» с отправлением от автовокзала «Центральный» г. Минска по пятницам в 19.35, субботам в 9.10 и воскресеньям в 14.30. Таким образом, жители д. Юрковичи имеют возможность осуществлять поездки в райцентр и г. Минск.

Унитарным предприятием «Путчино» картофель из урожая 2006 года отпущался населению по себестоимости и в дальнейшем будет оказываться посильная помощь пенсионерам в посадке картофеля.

Обращено внимание председателя Путчинского сельсовета Б.Б. Воропаева на своевременное выявление проблем, возникающих у населения, для оперативного принятия мер по их разрешению.

На территории сельсовета в д. Перетяжки открыт «Дом социальных услуг» и разработан график его работы.

Решение указанных вопросов находится на контроле у заместителя председателя райисполкома А.С. Чагана.

ЯК ЗБЕРАГЧЫ ГОРАД?

13 снежня ў «Местном самоуправлении» пад рубрыкай «Форс-мажор» выйшаў артыкул Вольгі Шутавой «Як зберагчы горад?» — аб тым, што пражыванне ў некаторых дамах Оршы становіцца небяспечным з-за крытчнага стану гэтых будынкаў.

Рэдакцыя атрымала адказ, падпісаны намеснікам начальніка ўпраўлення жыллёва-камунальнага гаспадаркі Віцебскага аблвыканкама: «Критическое выступление Ольги Шутовой «Как сохранить город?» рассмотрено управлением жилищно-коммунального хозяйства Витебской области совместно с Оршанским горисполкомом. При комиссионном обследовании техниче-

ского состояния дома и изучения технических отчетов принято решение произвести усиление фундаментов, капитальный ремонт кровли и фасада дома.

Проектному институту «Витебскоблремстрой» поручено в срок до 1 февраля 2007 года разработать проектно-сметную документацию на капитальный ремонт кровли, до 1 марта 2007 года — документацию на усиление фундамента.

Косметический ремонт в квартире В. М. Рыбаковой произведен.

Заместитель начальника управления жилищно-коммунального хозяйства Витебского облисполкома Н.И. Меречко».

СТЫХІЯ Урон нанесены ўжо больш як тысячы населеным пунктам

Як паведаміў рэдакцыі прэс-сакратар Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Віталь Навіцкі, па стану на 16 гадзін панядзелка ад моцнага ветру лічыліся пацярпелымі 1254 населеныя пункты.

У Заслаўі перакуліўся прыпыначны пункт, пацярпелі два чалавекі, адзін з якіх быў шпіталізаваны. Яшчэ адну пенсіянерку ў Мінску зачэпіла ўпаўшым і падхопленым зноў ветрам рэкламным шчытам.

На момант падрыхтоўкі публікацыі пашкоджаныя ішчэ засталіся дахі 83 дамоў і 551 сельскагаспадарчай пабудовы. Без электразабеспячэння засталіся 515 населеных пунктаў — менш за палову ад агульнай колькасці пацярпелых. Да ліквідацыі наступстваў стыхіі было прыцягнута 452 адзінкі тэхнікі і амаль 1900 чалавек — ад выратавальнікаў-пажарных да энергетыкаў, камунальнікаў і прадстаўнікоў іншых службаў. Згодна з прагнозамі сінопетыкаў, сёння чакаецца заходні вецер з парывамі да 20 метраў за секунду...

Дрэва спыніла электратранспарт
Учора ў Мінску прыкладна на чатыры гадзіны быў прыпынены рух трамваяў і тралейбусаў у раёне вуліц Батанічная, Сурганова, Платонава, Я. Коласа, часткі праспекта Незалежнасці.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» галоўны інжынер Мінскіх кабельных сетак Міхал Карловіч, прычынай таму стала дрэва, якое ўпала з-за моцнага ветру на паветраную лінію электраперадач магнутнасцю 110 кВТ у лесапаркавай зоне ў раёне вуліцы Ваўпашскага. Дарэчы, аналагічная аварыя тут жа была і ў мінулыя чывер. Учора здарэнне адбылося ў 10.37. Справа ўскладняла тое, што памыяная лінія электраперадач была двухланцюговая, таму адключыліся адначасова дзве гарадскія падстанцыі — «Дражнін» і «Падлесная». Паводле слоў Міхала Карловіча, да 14.30 рух электратранспарту быў цалкам адноўлены.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НА ВАРЦЕ ЗАКОННАСЦІ ПРАКУРОР АБАРОНІЦЬ...

Жыхары беларускай сталіцы ў пошуках справядлівасці апошнім часам сталі часцей звяртацца па дапамогу да пракурораў.

Як паведаміў пракурор Савецкага раёна Мінска Мікалай ПЛАТНІЦКІ, ён і яго падначаленыя летас прынялі больш за 700 грамадзян. Людзі звяртаюцца з рознымі скаргамі. А найчасцей пракурорам даводзіцца рэагаваць на парушэнні працоўнага заканадаўства. Менавіта пасля афіцыйнага пракурорскага напаміну кіраванні некаторых прадпрыемстваў, арганізацый і ўстановаў выплачваюць людзям заробак, выпраўляюць памылкі, дапушчаныя пры заключэнні кантрактаў і працоўных дагавораў.

Летас таксама быў выпадак, калі дзякуючы супрацоўнікам пракуратуры Савецкага раёна ўдалося паярэдзіць бяду. Адзін з дзіцячых садкоў на вуліцы Сурганова знаходзіўся ў аварыйным стане. Куды толькі ні звярталіся бацькі, каб прымусіць адміністрацыю дашкольнага устано-

ЦЯЖАРНАЯ ЖОНКА — БУДЗЕ АДТЭРМІНОЎКА

Міністэрства абароны прапануе законапраект, згодна з якім будуць пашырана катэгорыя асоб, якім прадугледжана прадастаўленне адтэрміноўкі ад ваеннай службы. Прынамсі, адтэрміноўку плануоць прадастаўляць дактарантам і аспірантам, выпускнікам сярэдніх спецыяльных навуальных устаноў (для таго, каб юнакі мелі магчымасць трапіць у ВНУ), а таксама прызыўнікам, жонкі якіх знаходзяцца ў стане цяжарнасці

Як растлумачыў учора падчас брыфінгу начальнік галоўнага арганізацыйна-мабілізацыйнага ўпраўлення Генеральнага штаба Узброеных Сіл — намеснік начальніка Генштаба генерал-маёр Ігар Глод, зараз адтэрміноўка прадастаўляецца толькі тым прызыўнікам, якія ўжо маюць нованароджанага. «Калі жонка прызыўніка была цяжарнай, і будучы бацька ў гэты час трапіў на тэрміновую службу, то пасля з'яўлення дзіцяці на свет маладога чалавека даводзілася звальняць у сувязі з нараджэннем немаўляў. У выпадку прыняцця новага законапраекта прызыўніку дастакова будзе прадставіць даведку ад цяжарнасці жонкі, і ён атрымае адтэрміноўку ад службы да спаўнення дзіцяці трох гадоў».

Акрамя таго, паводле слоў Ігара Глода, сёлетня прэзыўнікам, якія працуюць на забруджаных пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС тэрыторыях, таксама будзе дадзена адтэрміноўка. Эц падобнае ўказ кіравніка дзяржавы падпадае 481 чалавек, у асноўным гэта работнікі сельскай гаспадаркі, механізатары, настаўнікі.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

УЗНАГАРОДЫ ТАЛЕНТАМ ГРОДЗЕНШЧЫНЫ

Прэміі імя Аляксандра Іосіфавіча Дубко за творчыя дасягненні ў сферы культуры і мастацтва былі заснаваны Гродзенскім аблвыканкама ў 2001 годзе. З таго часу ўшанаваны 84 таленты Прыньманскага краю.

Ужо традыцыйна лаўрэатаў па выніках мінулага года вызначалі ў дванадцятці намінацый. Узнагароды атрымалі дырэктар Ваўпашскага раённага цэнтра рамястваў Святлана Кудаш («клубны работнік года»), майстар мастацкай апрацоўкі металу Аляксандр Вараб'ёў («на-родны майстар»), мастак-рэстаўратар Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея Барыс Кудзінаў («музейны работнік года»), настаўнік музыкі сярэдняй школы для дзяцей з аслабленым зрокам Віктар Кудлачоў («письменник года»), салістка-вакалістка Гродзенскай капэлы Марына Гаравая («артыст года») і іншыя. Дырэктар студыі вясельнай моды «Мэры» Станіслаў Мартыненка прызнаны мецэнатам года.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ОТ САМОЙ СУТИ

(Окончание.)

Начало на 1-й стр. (МС.)

Кому-то более проблемно удается «выбить» в районе еще несколько миллионов на благоустройство. Но ведь это же не система! Не таким должен быть подход к решению проблемы! Речь здесь не идет о расплывчатых средствах. Однако маневр для решения конкретных, первоочередных задач на низовом уровне должен быть.

Вот сегодня многие хозяйства оставляют за собой обеспечение и оказание помощи личным подворьям своих работников — например, по вспашке земельных угодий, уборке урожая, обеспечению кормами скота. Но ведь есть на селе и значительная часть старых людей, пенсионеров, одиноких, больных... Им дрова нужны? Нужны. А их, в свою очередь, необходимо на чем-то привезти. А прежде — заготовить... Придет весна — огород вспахать надо? Надо. Ведь пока деревенский человек живет, его от земли не оторвать... Но вспомните погодные условия прошлого года — многим хозяйствам не до личных подсобных участков было, поэтому и обмолочивали их в последнюю очередь. А был бы сельхозпомощие — он бы «перехватил эстафету», помог бы людям...

Или взять дороги... Их ведь тоже в порядке содержать надо, подсыпать, грейдировать. А колдцы или водопровод, если остался на балансе сельхозпомощи? А аварийные деревья? Короче говоря, возникает масса вопросов. Как бюджет их решение финансировать — через районный бюджет или через бюджет сельхозпомощи — большой разницы нет. Но деньги под это — так или иначе — должны идти. Если этого не будет, тогда все слова про заботу о человеке останутся только словами.

Да, власть должна работать как власть — отдавать распоряжения соответствующим структурным подразделениям, находящимся на ее территории. Но при этом у власти должны быть возможности, чтобы самой решить хотя бы первоочередные вопросы. Сельский Совет должен постепенно становиться хозяином и привыкать к тому,

что дополнительные финансы нужно и искать, и зарабатывать. Ведь у нас немало таких Советов, которые зарабатывают — есть они и в Брестской области, и в Гродненской, и в Витебской... Но это всего лишь приемы, а нужна система.

— Вы постоянно высказывались за то, чтобы у каждой собственности был свой хозяин, чтобы не было «бесхозных» дорог, водопроводов и т.п.

— Конечно, и это значительно облегчит работу сельских Советов. То, что поддается централизации и передаче специализированным органам, должно быть им передано. Например, у нас в районах и городах везде есть подразделения системы водоканала и жилищно-коммунального хозяйства, дорожные строительные управления... Это, как правило, профессиональные структуры... В первую очередь нужно передать им централизованную систему водоснабжения (я не имею ввиду колодцы). Пусть думают, как ее обслуживать. То же самое по дорогам, улично-мощности. Но это есть, каждый должен заниматься своим делом, чтоб сельхозпомощи им не кланялся. Поэтому начинать работу первичному уровню власти после выборов нужно именно с этого. Будет создана система — можно будет говорить о движении вперед, о повышении уровня жизнеобеспечения.

— Еще один наиболее важный вопрос касается численности работников сельхозпомощи, штатного расписания... Приезжаю, например, в один из сельских Советов. Секретаря нет — на больничном. Председатель тоже уехал в больницу на капельницу — сердце прихватило. Вернулся — сразу начал людей принимать, потому что они ждут, у них масса проблем. А подменить кому...

— Да, 2—3 человекам сегодня крайне сложно обеспечить решение всех вопросов жизнедеятельности территории. Есть претензии и по их заработной плате. Заработная плата работников сельских и поселковых Советов и исполкомов должна исходить из объема и сложности выполняемых работ, из чис-

ленности населения, а также из специфики и особенностей данного региона. Сегодня на первичном уровне работает 1581 структурное подразделение — это сельские и поселковые Советы и городские Советы районного подчинения. Если в штат каждого ввести хотя бы по два человека, общая численность «пополнения» составит более 3 тысяч, что, думаю, на данном этапе выполнить нереально. Но по крайней мере там, где исполком из-за малого штата явно не может обеспечить выполнение огромного объема работы, вопрос можно будет решить в индивидуальном порядке, — скажем, на уровне области. Потому что первичный уровень — это опора и районного исполнительного комитета, и областного. Будут на низовом звене лучше решаться вопросы, и вышестоящим структурам станет проще сконцентрировать свое внимание на более глобальных задачах развития регионов.

Что касается материально-технической базы, то Президентом сделаны соответствующие поручения выделить Советам первичного звена недостающий транспорт — имеются в виду легковые автомобили, компьютерную и множительную технику, привести в порядок помещения сельхозпомощи. Эта работа активно ведется в Минской области, Витебской, Брестской... Да и в других областях не сидят сложа руки. Может быть, не в один присест все получится — но когда получится, возможно, отпадет и острота проблемы увеличения штатов, потому что многие вопросы будут решаться не численностью, а с помощью современной техники.

— Директива Президента № 2 подразумевает под собой дальнейшую децентрализацию государственного аппарата. А потому имеет непосредственное отношение к работе исполкомов всех уровней, в том числе и сельских... С другой стороны, сельхозпомощи и сами страдают от желания вышестоящих начальников постоянно запрашивать у них разного рода справки...

— Бюрократии у нас хватает, обидя у людей на власть по этому поводу еще есть. Поэто-

му задача поставлена непростая, она подразумевает создание на местах действенной системы борьбы с этим злом, обеспечение практической реализации принятых законодательных актов, налаживание эффективного механизма их применения.

Необходимо оптимизировать внутреннюю деятельность госорганов и порядок взаимодействия между ними, сократить объем переписки и отчетности, установить удобный для населения график работы, чтобы для решения вопросов людям не приходилось длительное время ожидать своей очереди, и так далее. Только прозрачность деятельности аппарата власти, контроль этой деятельности, воспитание в каждом чиновнике чувства ответственности за человека, который приходит к нему на прием, помогут эффективно бороться с проявлениями волокиты и не уважения к людям.

На III Всебелорусском народном собрании нынешнее пятилетие не зря провозглашено периодом построения государства для народа. Работа предстоит колоссальная сверху донизу, и полумерами здесь не обойдешься. Советы и исполкомы должны будут подключиться к ней с новыми силами, потому что в соответствии с Директивой № 2 состояние работы с гражданами станет одним из основных критериев оценки их деятельности, как и деятельности госаппарата в целом. Как бороться с бюрократизмом? В первую очередь, нужно знать жизнь на местах, не бояться идти к людям, искать к каждому свой подход, не допуская проявлений формализма и равнодушия в отношении людских проблем. Работа с человеком — это великое искусство, овладеть которым удается далеко не всем руководителям даже высокого ранга.

— Уровень активности кандидатов в депутаты местных Советов во время проведения избирательной кампании, так же, как и «конкурс» претендентов на депутатский мандат, были сравнительно невысоки. Говорит ли это о не слишком высоком статусе органов местно-

го самоуправления? Изменяется ли он после подписания президентского Указа о повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения?</

РАСКЛАД НА ЗАЎТРА

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 21

АБ ПАВЫШЭННІ РОЛІ ОРГАНАЎ МЯСЦОВАГА КІРАВАННЯ І САМАКІРАВАННЯ ЁЎ ВЫРАШЭННІ ПЫТАННЯЎ ЖЫЦЦЕЗАБЕСПЯЧЭННЯ НАСЕЛЬНІЦТВА

У мэтах павышэння статусу органаў мясцовага кіравання і самакіравання, іх ролі ў вырашэнні пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва:

1. Устанавіць, што:

1.1. у бюджэты сельсаветаў, пасёлкаў гарадскога тыпу, гарадоў раённага падпарадкавання (далей — бюджэты пярвічнага ўзроўню) залічваюцца:

падатка на нерухомую маёмасць, вылічаны па не завершаных будаўніцтвам аб’ектах, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання (па ўстаноўленых заканадаўствам нарматывах);

зямельны падатак на зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання, што вылучаецца фізічнымі асобамі;

падатка на нерухомую маёмасць, вылічаны па прыналежных фізічным асобам аб’ектах, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

збор за ажыццэўленне дзейнасці па аказанню паслуг у сферы аэраструктурызму (залічваецца толькі ў бюджэт сельсаветаў);

даходы ад размяшчэння ў адпаведнасці з заканадаўствам грашовых сродкаў бюджэту пярвічнага ўзроўню;

дывідэнды на долі (акцыі), што знаходзяцца ў камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

даходы ад пералічэння часткі прыбытку камунальных унітарных прадпрыемстваў, маёмасць якіх знаходзіцца ў камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

даходы ад здачы ў арэнду маёмасці, што знаходзіцца ў камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

даходы ад здачы ў арэнду зямельных участкаў, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

паступленні ад рэалізацыі маёмасці, што знаходзіцца ў камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

даходы ад рэалізацыі безгаспадарчай маёмасці і скарбаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

даходы ад продажы грамадзянам зямельных участкаў, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання;

да 50 працэнтаў сродкаў ад рэалізацыі па рашэнню раённага, абласнога Савета дэпутатаў нерухомай маёмасці, размешчанай на тэрыторыі сельсавета, пасёлка гарадскога тыпу, горада раённага падпарадкавання, які знаходзіцца ў камунальнай уласнасці раёна, вобласці; дзяржаўная пошліна за ўчыненне ўпаўнаважанымі службавымі асобамі сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) выканаўчых камітэтаў дзеянняў, звязаных з рэгістрацыяй актаў грамадзянскага стану;

дзяржаўная пошліна за натарыяльныя дзеянні, што выконваюцца ўпаўнаважанымі службовымі асобамі сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) выканаўчых камітэтаў; збор з нарытоўчыцкай сельскагаспадарчай прадукцыі, лекавых траў, грыбоў, дзікрослых пладоў і ягад, што вылучаецца палельшчыкам па месцы знаходжання аб’екта падаткаабкладання.

Саветы дэпутатаў абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў пры зацвярджэнні адпаведных бюджэтуў вызначаюць пералік мясцовых падаткаў і збораў, узводзімых у адпаведнасці з за-

конам Рэспублікі Беларусь аб бюджэце на чарговы фінансавы (бюджэтны) год, што поўнаасцю аб часткова залічваюцца ў бюджэты пярвічнага ўзроўню.

Для рэгулявання сацыяльна-эканамічнага развіцця адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак бюджэтам пярвічнага ўзроўню выдзяляюцца дадаты з вышэйстаячага бюджэту з улікам нарматываў бюджэтнай забеспячэнасці, якія зацвярджаюцца рашэннем Савета дэпутатаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню аб бюджэце на чарговы фінансавы (бюджэтны) год.

Саветы дэпутатаў пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню, зыходзячы з патрэбнасці фінансавання мерапрыемстваў па сацыяльна-эканамічнаму развіццю на чарговы фінансавы (бюджэтны) год, уносяць у Саветы дэпутатаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за 1 чэрвеня гэтага года прапавы аб памерах адлічэнняў ад мясцовых падаткаў і збораў, сумах дадатыў;

1.2. з бюджэту пярвічнага ўзроўню фінансуюцца:

дзейнасць органаў мясцовага кіравання і самакіравання, уключаючы стымуляванне аднаасобных органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання (старастаў, старэйшын і іншых), фарміраванне рэзервовых фондаў мясцовага значэння;

добраўпарадкаванне населеных пунктаў на тэрыторыі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, іх гаспадарча-пітнае водазабеспячэнне, расходы на пакрыццё часткі затрат па агульных аддзяленнях лясных населеных пунктаў на тэрыторыі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, а таксама іншыя расходы ў адпаведнасці з праграмамі жылывага і дарожнага будаўніцтва, камунальна-бытовага і сацыяльна-культурнага абслугоўвання насельніцтва, аховы прыроды, што зацвярджаюцца Саветамі дэпутатаў пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню;

1.3. Саветы дэпутатаў пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню фарміруюць бюджэты зыходзячы з:

крыніц, вызначаных у частках першай і другой падпункта 1.1 гэтага пункта; расходаў, прадугледжаных у падпункце 1.2 гэтага пункта;

памераў адлічэнняў ад мясцовых падаткаў і збораў, устаноўленых рашэннямі вышэйстаячых Саветаў дэпутатаў;

сум дадатыў, што атрымліваюцца з вышэйстаячых бюджэтаў.

2. Створэння выканаўчымі камітэтамі пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню камунальных унітарных прадпрыемстваў, выручка якіх ад выканання работ (аказання паслуг) для арганізацый і фізічных асоб на тэрыторыі сельсаветаў, пасёлкаў гарадскога тыпу, гарадоў раённага падпарадкавання па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, у тым ліку ў правадзення вясновых палевых і уборачных работ, складае не менш як 70 працэнтаў ад выручкі, вылічанай ад ўсёй дзейнасці такіх камунальных унітарных прадпрыемстваў, маюць права для выканання адпаведных работ (аказання паслуг) набываць сельскагаспадарчую тэхніку айчынай вытворчасці, мінеральныя ўгнаенні, нафтапрадукты па цэнах, што вызначаюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам для сельскагаспадарчых арганізацый, а таксама атрымліваць крэдыты на закупку трактароў, сельскагаспадарчых машын і абсталявання, у тым ліку тое перадаюцца на ўмовах доўгатэрміновай арэнды (фінансавы арэнды (лізінгу), на умовах, прадугледжаных для сельскагаспадарчых арганізацый.

3. Штатная колькасць сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) выканаўчых камітэтаў (без персаналу па ахове і абслугоўванню будынкаў) устанавіліся па рашэнню раённых выканаўчых камітэтаў у межах колькасці работнікаў мясцовых

выканаўчых і распарадчых органаў, установаўнай Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, зыходзячы з:

узроўню развіцця вытворчай базы, транспартнай і сацыяльнай інфраструктуры;

колькасці насельніцтва, якое пражывае на гэтай тэрыторыі;

колькасці арганізацый, падпарадкаваных адпаведнаму выканаўчаму камітэту.

4. Зацвердзіць прыкладнае Палажэнне аб старшын сельскага, пасялковага, гарадскога (горада раённага падпарадкавання) выканаўчага камітэта.

5. Рэкамендаваць Савету Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь утварыць Савет па ўзаемадзеянню органаў мясцовага самакіравання і зацвердзіць палажэнне аб ім.

6. Міністэрства адукацыі сумесна з Акадэміяй кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь і абласнымі выканаўчымі камітэтамі распрацаваць тыпавыя навучальныя планы павышэння кваліфікацыі работнікаў выканаўчых камітэтаў пярвічнага ўзроўню.

7. Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь прадугледжваць павышэнне кваліфікацыі старшын выканаўчых камітэтаў пярвічнага ўзроўню і іх намеснікаў адзін раз у тры гады.

8. Абласным выканаўчым камітатам:
8.1. на падставе прапановы выканаўчых камітэтаў пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню па колькасці, складу і напрамках павышэння кваліфікацыі іх работнікаў забеспячваць прыняцце штогадовых рэгіянальных праграм кадравыга забеспячэння выканаўчых камітэтаў пярвічнага ўзроўню як асновы бесперапыннага прафесійнага навучання работнікаў выканаўчых камітэтаў пярвічнага ўзроўню, прадугледжваючы ў іх:

пералік устаноў (іх падраздзяленняў), якія забяспячаюць павышэнне кваліфікацыі работнікаў выканаўчых камітэтаў пярвічнага ўзроўню і перападрыхтоўку кадрав;

вызначэнне сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) раённых выканаўчых камітэтаў для стажыроўкі старшын выканаўчых камітэтаў, упершыню назначаных на гэту пасаду, тэрмінам да аднаго месяца;

8.2. у шасцімесячны тэрмін забеспячыць правядзенне інвентарызацыі: сістэм водазабеспячэння і водаводзеных населеных пунктаў і разгледзець пытанне аб перадачы ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку гэтых сістэм спецыялізаваным арганізаціям водаправодна-каналізацыйнай гаспадаркі;

дарог сельскіх населеных пунктаў і іншых аб’ектаў нерухомай маёмасці і разгледзець пытанне аб перадачы іх ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку спецыялізаваным арганізаціям, што знаходзяцца ў камунальнай уласнасці вобласці, у мэтах паляпшэння інфраструктуры сельскіх населеных пунктаў, добраўпарадкавання вуліц, развіцця транспартных зносінаў.

9. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін:

забеспячыць пераглед умоў аплаты працы работнікаў сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) выканаўчых камітэтаў, за выключэннем іх старшын;

забеспячыць прывядзенне актаў зааказнаўства ў адпаведнасць з гэтым Указам;

прыняць іншыя меры па рэалізацыі гэтага Указа.

10. Мясцовым Саветам дэпутатаў, выканаўчым і распарадчым органам у трохмесячны тэрмін прывесці свае рашэнні ў адпаведнасць з гэтым Указам.

11. Гэты Указ уступае ў сілу праз дзесяць дзён пасля яго афіцыйнага апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.

12 студзеня 2007 г., г. Мінск.

НА МІНШЧЫНЕ
ЎЗВЯДУЦЬ
ПРЫ СПАРТЫЎНА-ЗАБАЎЛЯЛЬНЫЯ ЦЭНТРЫ

У цэнтральным рэгіёне з’яўляецца ўсё больш магчымасцю для таго, каб з карысцю бавіць волны час. Як паведаміў карэспандэнт «Звязды» начальнік упраўлення па фізічнай культуры, спорту і турызму Мінскага аблвыканкама Алег Качан, прынята рашэнне аб будаўніцтве трох вялікіх спартыўна-забаўляльных цэнтраў.

Гэтыя адметныя аб’екты плануецца ўзвесці ў Барысаве, Маладзечне і Салігорску. Заказчыкам усіх праектаў выступіла ўпраўленне капітальнага будаўніцтва Міноблвыканкама. Зараз ідзе падрыхтоўчы этап работ — выдзелены неабходныя сродкі і распрацоўваюцца праектна-каштарныя дакументацыя. Падабраны патрэбныя пляцоўкі для будаўніцтва.
Мікалай ЛІТВІНАЎ.

КУДЫ ЗНІКА МАЛАДЗЕЖНЯ?

У вёсцы Маісеюўка Акцібскага раёна была вліцца Маладзёжная, а зараз пад талю назвай яе ўжо няма, бо ў справу ўмяшала выканкам Пратасяўскага сельсавета і перайменавалі яе ў вліццу Магазінчыкава, зямляка, які нядаўна пайшоў з жыцця. Анатоль Пятровіч трыццаць пяць гадоў быў старшынёй праўлення мясцовага калгаса, доўгі час з’яўляўся ганаровым членам сельсавета. Пры ім і пачалася забудова вуліцы Маладзёжнай.

Дарэчы, гэта не адзіны прыклад калі людзі і мясцовая ўлада ўшаноўваюць памяць пра сваіх злыхбылых зямлякоў, якія многае зрабілі пры жыцці для іх. Раней у тым жа сельсавеце па рашэнню выканкама ў вёсцы Рассвет адна з вуліц была перайменавана ў вуліцу былога старшыні калгаса Сяргея Карагеева. Добрая традыцыя, што і казаць!
Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

АКТУАЛЬНА

ПРАЗ АДНО АКНО — ДА ПАЛЯПШЭННЯ ЖЫЛЁВЫХ УМОЎ

За мінулы год у Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт паступіла звыш 18 тысяч зваротаў ад сталічных жыхароў. З іх больш за 9 тысяч склалі пісьмовыя і вусныя звароты, атрыманія ў ходзе асабістага прыёму кіраўніцтвам выканкама. Яшчэ 9200 было прынята па тэлефонах «гарачай лініі».

— Калі прааналізаваць першую групу зваротаў (пісьмовыя і вусныя), кожны трэці з іх датычыцца пытанняў жыллёвай палітыкі і ўзвядзення жылля, — расказвае начальнік аддзела пісьмаў і прыёму грамадзян Мінгарвыканкама Галіна Ерамцова. — Крыху менш — 27 працэнтаў зваротаў — пытанні жыллёва-камунальнай гаспадаркі. А воўс у такіх галінах, як гандаль, бытавое абслугоўванне, ахова здароўя, парушэнняў стала менш: доля зваротаў грамадзян па ўсіх гэтых пытаннях не перавысіла 8 працэнтаў. Толькі ў сферы аховы здароўя колькасць зваротаў за мінулы год скарацілася на трыць (у 2005-м іх было 80, у 2006-м — 50). У першую чаргу гэта звязана з тым, як апэратыўна наш сталічны камітэт аховы здароўя рэагуе на ўсе «сінгалы» мінчан. Так, летась пасля разгляду скаргаў грамадзян былі пазбавлены сваіх пасад 4 медработніка. Якасць аказваемых насельніцтву паслуг знаходзіцца на пастаянным жорсткім кантролі. Тое ж справядліва і для сферы гандлю і бытавога абслугоўвання. За апошні год доля зваротаў па азначаных тэмах зменшылася на 6 працэнтаў.

Паводле слоў Галіны Андрэеўны, у Мінску за мінулы год на адну птыую скарацілася доля скаргаў на індывідуальных прадпры-

емальнікаў і арганізацый недзяржаўнай формы ўласнасці. Гэта абумоўлена ростам прававой культуры прадпрыемальнікаў і кампаніяў, а таксама жорсткай пазіцыяй упраўлення прадпрыемліцтва, якое ставіць у аснову сваёй працы Закон «Аб абароне правоў спажывцоў». Напрыклад, па 60 працэнтах скаргаў на індывідуальна-камунальнай гаспадаркі. А воўс у такіх галінах, як гандаль, бытавое абслугоўванне, ахова здароўя, парушэнняў стала менш: доля зваротаў грамадзян па ўсіх гэтых пытаннях не перавысіла 8 працэнтаў. Толькі ў сферы аховы здароўя колькасць зваротаў за мінулы год скарацілася на трыць (у 2005-м іх было 80, у 2006-м — 50). У першую чаргу гэта звязана з тым, як апэратыўна наш сталічны камітэт аховы здароўя рэагуе на ўсе «сінгалы» мінчан. Так, летась пасля разгляду скаргаў грамадзян былі пазбавлены сваіх пасад 4 медработніка. Якасць аказваемых насельніцтву паслуг знаходзіцца на пастаянным жорсткім кантролі. Тое ж справядліва і для сферы гандлю і бытавога абслугоўвання. За апошні год доля зваротаў па азначаных тэмах зменшылася на 6 працэнтаў.

Паводле слоў Галіны Андрэеўны, у Мінску за мінулы год на адну птыую скарацілася доля скаргаў на індывідуальных прадпры-

емальнікаў і арганізацый недзяржаўнай формы ўласнасці. Гэта абумоўлена ростам прававой культуры прадпрыемальнікаў і кампаніяў, а таксама жорсткай пазіцыяй упраўлення прадпрыемліцтва, якое ставіць у аснову сваёй працы Закон «Аб абароне правоў спажывцоў». Напрыклад, па 60 працэнтах скаргаў на індывідуальна-камунальнай гаспадаркі. А воўс у такіх галінах, як гандаль, бытавое абслугоўванне, ахова здароўя, парушэнняў стала менш: доля зваротаў грамадзян па ўсіх гэтых пытаннях не перавысіла 8 працэнтаў. Толькі ў сферы аховы здароўя колькасць зваротаў за мінулы год скарацілася на трыць (у 2005-м іх было 80, у 2006-м — 50). У першую чаргу гэта звязана з тым, як апэратыўна наш сталічны камітэт аховы здароўя рэагуе на ўсе «сінгалы» мінчан. Так, летась пасля разгляду скаргаў грамадзян былі пазбавлены сваіх пасад 4 медработніка. Якасць аказваемых насельніцтву паслуг знаходзіцца на пастаянным жорсткім кантролі. Тое ж справядліва і для сферы гандлю і бытавога абслугоўвання. За апошні год доля зваротаў па азначаных тэмах зменшылася на 6 працэнтаў.

Паводле слоў Галіны Андрэеўны, у Мінску за мінулы год на адну птыую скарацілася доля скаргаў на індывідуальных прадпры-

емальнікаў і арганізацый недзяржаўнай формы ўласнасці. Гэта абумоўлена ростам прававой культуры прадпрыемальнікаў і кампаніяў, а таксама жорсткай пазіцыяй упраўлення прадпрыемліцтва, якое ставіць у аснову сваёй працы Закон «Аб абароне правоў спажывцоў». Напрыклад, па 60 працэнтах скаргаў на індывідуальна-камунальнай гаспадаркі. А воўс у такіх галінах, як гандаль, бытавое абслугоўванне, ахова здароўя, парушэнняў стала менш: доля зваротаў грамадзян па ўсіх гэтых пытаннях не перавысіла 8 працэнтаў. Толькі ў сферы аховы здароўя колькасць зваротаў за мінулы год скарацілася на трыць (у 2005-м іх было 80, у 2006-м — 50). У першую чаргу гэта звязана з тым, як апэратыўна наш сталічны камітэт аховы здароўя рэагуе на ўсе «сінгалы» мінчан. Так, летась пасля разгляду скаргаў грамадзян былі пазбавлены сваіх пасад 4 медработніка. Якасць аказваемых насельніцтву паслуг знаходзіцца на пастаянным жорсткім кантролі. Тое ж справядліва і для сферы гандлю і бытавога абслугоўвання. За апошні год доля зваротаў па азначаных тэмах зменшылася на 6 працэнтаў.

дзі стаіць па 18 гадоў. «У Мінску будуюцца вельмі многа жылля, — тлумачыць Галіна Ерамцова. — Толькі ў мінулым годзе было здадзена звыш 930 тысяч квадратных метраў жилой плошчы, а чарга маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў за гэты час павялічылася ўдвая. Такі рост у многім абумоўлены існуючым заканадаўствам. Для пастаноўкі на ўлік неабходна, каб на чалавека прыходзілася менш за 15 квадратных метраў агульнай плошчы. Аднак, калі двое несваякоў (не муж і жончкі) пражываюць у аднапакаёвай кватэры — нават калі ў іх абодвух хапае «метраў» — яны маюць права стаць на ўлік. Прыкладу можна прыводзіць шмат. З укараненнем прыняццю «аднаго акна» актыўнасць мінчан у пастаноўцы на ўлік на паляпшэнне жыллёвых умоў значна павялічылася».

За мінулы год па пытаннях будаўніцтва ў Мінску маюць статус сельскагаспадарчых угоддзяў і не падлягаюць забудове «Свабодных плямаў» у межах горада практычна няма. Атрыманне права на ўлік. Прыкладу можна прыводзіць шмат. З укараненнем прыняццю «аднаго акна» актыўнасць мінчан у пастаноўцы на ўлік на паляпшэнне жыллёвых умоў значна павялічылася».

За мінулы год па пытаннях будаўніцтва ў Мінску маюць статус сельскагаспадарчых угоддзяў і не падлягаюць забудове «Свабодных плямаў» у межах горада практычна няма. Атрыманне права на ўлік. Прыкладу можна прыводзіць шмат. З укараненнем прыняццю «аднаго акна» актыўнасць мінчан у пастаноўцы на ўлік на паляпшэнне жыллёвых умоў значна павялічылася».

За мінулы год па пытаннях будаўніцтва ў Мінску маюць статус сельскагаспадарчых угоддзяў і не падлягаюць забудове «Свабодных плямаў» у межах горада практычна няма. Атрыманне права на ўлік. Прыкладу можна прыводзіць шмат. З укараненнем прыняццю «аднаго акна» актыўнасць мінчан у пастаноўцы на ўлік на паляпшэнне жыллёвых умоў значна павялічылася».

чаргой. Аднак такое адбываецца выключна рэдка.

Апошнія два гады ў сталічным выканкам павялічылася колькасць зваротаў грамадзян па пытаннях якасці ўзводзімага жылля. Аднак гэты рост напрамку звязаны з павелічэннем аб’ёмаў узводзімых метраў. «Павадзі існуючага заканадаўства, чалавек, які пабудаваў кватэру, мае права звяртацца за ўстаўненнем будаўнічых недахопаў да непасраднага забудовчыка на працягу года, — тлумачыць Ерамцова. — Калі па нейкіх прычынах праблема не вырашаецца, грамадзяне звяртаюцца да нас. Станоўчы момантм з’яўляецца тое, што да канца 2006 года прыкладна 70 працэнтаў усіх прэтэнзій па якасці ўзведзенага жылля, што трапілі да нас, ужо знятыя».

Самыя «гарачыя» — камунальныя пытанні

«Гарачая лінія» з’явілася ў гарвыканкаме 3 гады таму. Самымі папулярнымі ў мінчан з’яўляюцца звароты па пытаннях жыллёва-камунальнай гаспадаркі. «Аналагічныя «гарачыя лініі» створаны ва ўсіх буйных камунальных арганізацыях сталіцы, таму да нас тэлефануюць толькі з найбольш складанымі праблемамі, — тлумачыць Галіна Андрэеўна. — З дзевяці тысяч тэлефонных зваротаў на «гарачую лінію» гарвыканкам узяў на кантроль 830. З іх 22 працэнтаў атрымалі станоўчае рашэнне».

Што датычыцца пісьмовых зваротаў, на кантроль было ўзята больш за палову. І ў кожным пятым выпадку праблема была

ці, але не радзей як адзін раз у год справадзана аб дзейнасці выканаўчага камітэта, інфармуе Савет і грамадзян аб стане спраў на падведманай тэрыторыі;

9.4. арганізуе работу па падрыхтоўцы пасяджэнняў выканаўчага камітэта, вядзе гэтыя пасяджэнні, забяспечвае кантроль за рэалізацыяй рашэнняў, прынятых выканаўчым камітатам;

9.5. падпісвае рашэнні выканаўчага камітэта і практычныя яго пасяджэнняў, выдае ў межах сваёй кампетэнцыі распардакжэнні;

9.6. каардынуе дзейнасць членаў выканаўчага камітэта, заключае працоўныя дагаворы (кантракты) з работнікамі выканаўчага камітэта, прымяняе да гэтых работнікаў меры зааховачання, накладае да іх дысцыплінарныя спаганні;

9.7. стварае пры выканаўчым камітэце пастаянныя і часовыя камісіі, вызначае іх паўнамоцтвы і каардынуе іх работу, узначальвае камісію па справах непаўналетніх;

9.8. ажыццяўляе агульнае кіраўніцтва дзейнасцю арганізацый, маёмасць якіх знаходзіцца ў камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка, горада раённага падпарадкавання;

9.9. узгадніце кандыдатуры на пасады кіраўнікоў размешчаных па падведманай тэрыторыі арганізацый, маёмасць якіх знаходзіцца ў камунальнай уласнасці раёна, вобласці; кандыдатуры на пасады кіраўнікоў гаспадарчых таварыстваў, размешчаных на падведманай тэрыторыі, акцыі (долі ў статутным фондзе) якіх знаходзяцца ў камунальнай уласнасці раёна, вобласці, заключэнне (прадаўжанне, скасаванне) кантрактаў з кіраўнікамі такіх гаспадарчых таварыстваў;

заклучэнне (прадаўжанне, скасаванне) кантрактаў з кіраўнікамі сельскагаспадарчых арганізацый недзяржаўнай формы ўласнасці, якія знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, пасля іх выбарання, назначэння (вызвалення ад пасады) агульным сходам (сходам ўпаўнаважаных) членаў гэтых арганізацый або іншымі ўпаўнаважанымі на тое органамі кіравання;

9.10. прымае меры па забяспячэнню эфектыўнага выкарыстання камунальнай уласнасці сельсавета, пасёлка, горада раённага падпарадкавання;

9.11. у межах сваёй кампетэнцыі арганізуе правядзенне натарыяльных дзеянняў, рэгістрацыю актаў грамадзянскага стану, ажыццэўленне прапіскі і воінскага

А на мой погляд...

БЕЗ СНЕГУ СУМНА. АЛЕ ТОНУС МОЖНА ПАДТРЫМАЦЬ І ПА-ІНШАМУ

Сёлетняя зіма пакуль не парадавала нас ні снегам, ні марозным надвор'ем. Па-восеньску шорыя і часцяком дажджлівыя дні, якія доўжацца ўжо не першы месяц, напэўна, нават стойкага аптыміста хутка загоняць у дэпрэсіўны стан. Ёсць мноства спосабаў пазбавіцца ад гэтай навалы, аднак, напэўна, самы дзейсны шлях падтрымаць у сабе сілы, бадзёрнасць — фізічная актыўнасць, у тым ліку і спорт.

Але зноў бяда — аматараў яго зімовых відаў сёлета падвяло ўсё тое ж надвор'е: ні табе на лыжах-санках пакаціцца, ні нават элементарна на пешую прагулку па зімоваму леспарку не выбрацца. Але рух, як мы ведаем, гэта жыццё. Актыўнаму чалавеку ён усё роўна патрэбны.

Як вы выходзіце са становаішча? Якім шляхам, спосабам замяняеце зімовыя віды спорту, каб падтрымліваць свой і фізічны і душэўны стан?

Мікалай СКУРАТОВІЧ, інспектар Інспекцыі дзяржаўна-пажарнага нагляду Смалевіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях.

— Спортам, канешне, займаюся. Зімой, калі ёсць снег, рэгулярна бегаю на лыжах. З сябрамі любім наведваць Сіпчы, Раўбічы. Сёлета, праўда, атрымалася патрапіць туды аднойчы (смяецца). Памятаеце, быў адзін дзень у пачатку лістапада, калі выпаў снег? Ну вось, нам пашчасліла! А так пастаянна хаджу на паляванне. Гэта, канешне, не зусім спорт, але занятак мае на ўвазе пэўную фізічную актыўнасць. Што здабыў у гэтым сезоне? Ну, гэта не па тэлефоне (смяецца). А ўвогуле мы з сябрамі праз выхадныя наведваем сталічны Лядовы палац, катаемся там на каньках. Так што ў пэўным сэнсе ад умоў такой зімы, як зараз, не залежым.

Марына ГАРАПОВІЧ, дырэктар маладзёжнага цэнтра, г. Глыбокае.

— Прафесіяналам я сябе назваць не магу, але аматарам пабегаць на лыжах — так. Уздзельнічала нават у спаборніцтвах па тэхніцы лыжнага турызму. Летась упершыню стала на канькі — ездзіла на Падсвільскую дзіцячую турбазу ў нашым раёне. Экстрэмальна, я вам скажу, лётым так ногі балелі (смяецца). Таму наядуна я з асаблівай цікавасцю глядзела праект «Зоркі на лёдзе». Зімой даводзілася і ў палонку акунацца, праўда, зноў жа летась. Які зараз спорт, пры такіх умовах надвор'я? Нават пешым турызмам не зоймешся. Што, вакол балота граць мясіць? Праўда, да наступлення пахаладання рэгулярна ездзіла на веласіпеды, але потым схавала яго. Калі шыра, гэтыя дажджлівыя дні наводзяць дэпрэсію. Адзінае ад яе выратаванне для мяне — сауна, лазня.

Анатоль СТАРЫКАЎ, начальнік дзяржаўнай установы «Цэнтральная ваенная ўрачэбная камісія» Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.

— Я сібрак, таму лічу, што нішто не можа замяніць лыжы. Толькі яны даюць і патрэбную фізічную нагрузку, і добры настрой. Мінутую зімой рэгулярна бегаў 15 кіламетраў — у суме за суботу і нядзелю. Цяпер, канешне, якія лыжы... Такім становішчам спраў я вельмі незадаволены, бо ўвесь час нібыта чарговыя не хапае. Праўда, нам, афіцэрам, раз на тыдзень належыць хадзіць у басейн. Яго наведванне ў пэўнай ступені дапамагае падтрымліваць форму. Раней быў аматарам палявання і рыбалкі. Праўда, паляванне зараз — задавальненне дарагое, на зімовую рыбалку таксама не сходзіш. Застаецца чакаць вясны і ўжо тады з вудамі на вадаём...

Людміла ШАРАЙ, галоўны ўрач установы аховы здароўя «Заспаўкае ГТМА».

— Летась з калегамі з задавальненнем уздзельнічала ў абласной лыжнай спартакіядзе, што праходзіла на Якуцкіх гарах у Дзяржынскім раёне. Сёлета такое ж мерапрыемства таксама планавалася, але пакуль надвор'е перашкаджае. Што мне асабіста дапамагае перажыць адсутнасць сонца зараз? Канешне, лазня! Ці можна ўвогуле без яе пражыць (смяецца)? Шчыра скажу, мала хто можа са мной вытрымаць знаходжанне доўгі час у лазні. А калі сур'ёзна — гэта спраўдана філасофія, калі можна пагаварыць, папіць духмянай гарбаты з мёдам...

Працяглая адсутнасць сонечнага святла выклікае калі не дэпрэсію ў чалавека, гэты маркату дакладна. Таму трэба максімальна кампенсавачь дзкі дэфіцыт: запальваць больш лямпацх у кватэры, заслаць стол, канату чымсьці светлым, насіць рэчы сонечных колераў. Каб выпрацаваўся так званы гармон радасці, жанчынам, якія не хвалююцца за сваю фігуру, можна есці шакалад, разынкі, цукеркі. А што можа даставіць радасць мужчыне? Што, кажэце, жанчына, якая наелася шакаладу? (Смяецца). Алкаголь дакладна толькі ўзмацняе дэпрэсію. Мясца? Яно добрае само па сабе. Лепш есці шмат зялёных салатаў. Антыдэпрэсіўнымі ўласцівасцямі валодае, напрыклад, экстракт святянянкі, можна яго ўжываць.

Людміла СТРАПКО, галоўны спецыяліст упраўлення народнай творчасці Міністэрства культуры.

— Мінутлы момант разам са сваёй дарослай дачкой каталася на каньках — і на адрыткім катку, і ў Лядовым палацы. Сёлета такой магчымасці пакуль не выпала. Але, дзякуючы зноў жа дачцы, наведваю басейн, асабліва рэгулярна імкнуса рабіць гэта менавіта зімой — двойчы на тыдзень. Пагуляць па гораду падчас шпінуў у выхадны дзень любю (смяецца). Увогуле імкнуса пехатою прайсціся хоць бы ад прыпынку да дома. Усё думаю набыць які-небудзь хатні трэнажор, напрыклад, бегавую дарожку, але ніяк руні не даходзіць.

Ігар ЛАЦІЎНАК, намеснік міністра інфармацыі.

— Чалавек ужо стаў, таму бегача на лыжах, каньках мне неак няёмка. Па працы даводзіцца вельмі шмат чытаць, ды і праца па большасці сядзячая, таму найбольшае задавальненне я атрымліваю ад пешых прагулак. Калі ёсць магчымасць, з задавальненнем прайдуся раніцай ці ўвечары, калі іду на працу ці вяртаюся, або спецыяльна ў выхадны дзень недзе ў парк. Чалавек — істота грамадска-палітычная (смяецца). Добра вось так прайсціся, падуцца, падыцца свежым паветрам. Ну і лазня перыядычна дапамагае падтрымліваць пэўны тонус.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Здароўя на зіму

Выпуск
№ 1 (14)

ЦЭНЫ НА ЛЕКІ ЗАМЕРЛІ?

Выпуск аналагаў імпартных антыгістамінных прэпаратў — тавегілу і супрасціну — збіраюцца наладзіць у гэтым годзе на РУП «Белмедпрэпараты».

Аб гэтым на прэс-канферэнцыі, прысвечанай пытанням лекавага забеспячэння насельніцтва Беларусі, паведаміла намеснік генеральнага дырэктара РУП «Белфармацыя» **Святлана КРУК**. Аднак гэта зусім не азначае, што тавегіл ці супрасцін увогуле знікнуць з беларускіх аптэк. У апертыку заўсёды будзе магчымасць выбару, — заспакоіла спецыяліст. Да таго ж 75 працэнтаў усяго інсуліну, які патрабуецца хворым на дыябет, будзе сёлета таксама вырабляцца на «Белмедпрэпаратах», размова ў дадзеным выпадку ідзе пра генна-інжынерны інсулін, для якога выкарыстоўваецца імпартная субстанцыя.

Трэба зазначыць, што нягледзячы на штогадовае павелічэнне аб'ёмаў і наменклатуры выпускаемых беларускімі вытворцамі лекаў, іх доля складае толькі 18 працэнтаў ад агульнай ёмістасці айчыннага фармацэўтычнага рынку, не больш за 9 працэнтаў ад агульнай колькасці зарэгістраваных найменшых лекавых сродкаў і толькі 8 працэнтаў ад колькасці найменшых лекавых сродкаў, якія знаходзяцца ў рэалізацыі. Праўда, у Пераліку асноўных лекавых сродкаў доля беларускіх лекаў паступова павялічваецца і складае зараз ужо каля 33 працэнтаў.

Начальнік аддзела арганізацыі лекавага забеспячэння ўпраўлення фармацэўтычнай інспекцыі і арганізацыі лекавага забеспячэння **Міністэрства аховы здароўя Наталля МАЛАШКА** паведаміла журналістам, што напрыканцы года ў Міністэрстве аховы здароўя прайшла нарада з удзелам прадстаўнікоў канцэрна «Белб'яфарм», кіраўнікоў фармацэўтычных прадпрыемстваў, прадпрыемстваў сістэмы «Фармацыя», а таксама прадстаўнікоў аптэк усіх формаў уласнасці. У цэнтры увагі ўдзельнікаў нарады былі пытанні забеспячэння бесперабойнага выпуску і насычэння айчыннымі лекамі аптэчных устаноў.

— Міністэрства аховы здароўя зацікаўлена ў наяўнасці ў аптэчнай сетцы даступных, у тым ліку і па цэнавым фактары, лекавых сродкаў, якія маюць выкарыстоўваюцца ў лячэбнай практыцы, — запэўніла ўдзельніцка прэс-канферэнцыі Наталля Малашка. — Невыпадкова мінутай восенню міністэрствам быў зацверджаны новы (пашыраны) асартымэнты мінімум лекавых сродкаў айчычнай вытворчасці, абавязковы для наяўнасці ў аптэках усіх формаў уласнасці. Прычым гэта пытанне знаходзіцца пад нашым пастаянным кантролем. Па выніках праведзеных фармацэўтычнай інспекцыяй у лістападзе—снежні праверак за нельгоўнае забеспячэнне асартымэнту лекавых сродкаў было прыпынена дзеянне дзюх ліцэнзій тэрмінам на 30 дзён. А за грубыя парушэнні ліцэнзійных патрабаванняў за 11 месяцаў 2006 года былі ануляваныя 14 ліцэнзій на ажыццяўленне фармацэўтычнай дзейнасці. Акрамя таго былі выданыя 93 прадпісанні з указаннем канкрэтных тэрмінаў устарэння выяўленых парушэнняў.

Надзея НІКАЛЕВА.

Паколькі 3 лютага 2007 года ўступіць у дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь «Аб лекавых сродках», для прывядзення ў адпаведнасць з ім усёй нарматыўнай прававой базы міністэрствам быў распрацаваны шэраг дакументаў, у тым ліку Пастанова Міністэрства аховы здароўя ад 27 снежня 2006 года № 120 «Аб зацвярдзенні належнай аптэчнай практыкі». Гэта асноўны дакумент, якім будзе кіравацца цяпер усе аптэчныя арганізацыі, незалежна ад формы ўласнасці. У ім дэтальна прапісаны правілы па аптэчнаму вырабу лекавых сродкаў, кантролю за іх якасцю, тэрмінамі прыгоднасці, умовамі захоўвання, а таксама правілы рэалізацыі.

У прыватнасці, забараняецца рэалізацыя насельніцтву лекавых сродкаў праз Інтэрнэт, на аб'явах у сродках масавай інфармацыі ці па прыватных аб'явах, развазны і разносны гандаль, у тым ліку з латкоў, рэалізацыя лекаў без інструкцыі па медыцынскаму прымяненню ці лістка-ўкладшых, а таксама рэалізацыя лекаў без рэцэпта ўрача дзецям і падлеткам ва ўзросце да 15 гадоў.

Адно з галоўных новаўвядзенняў датычыцца змены шыльдаў на аптэчных установах. З нашых лексіконаў знікнуць такія тэрміны, як «аптэчны пункт» і «аптэчны кіёск». З наступнага месяца ўсе гэтыя арганізацыі будуць называцца аптэкамі і падзяляцца на 5 катэгорый у залежнасці ад аб'ёму выкарыстоўваемых функцый і займаемых плошчаў. Аптэкі першай катэгорыі будуць займацца не толькі рэалізацыяй насельніцтву гатовых лекавых сродкаў (у тым ліку наркатычных і псіхатропных рэчываў), але і ўласным вырабам лекаў па індывідуальных прызначэннях урачоў і заяўках арганізацыі аховы здароўя. Гэта, так бы мовіць, вытворчыя аптэкі. Плошча пашыянаў аптэк першай катэгорыі павінна быць не меншай за 100 квадратных метраў. Для параўнання, аптэка пятай катэгорыі павінна займаць плошчу не менш за 15 квадратных метраў. Такія аптэкі будуць дзейнічаць у месцах найбольшай канцэнтрацыі насельніцтва (у магазінах, на рынках, вакалах, гасцініцах) і займацца толькі рэалізацыяй гатовых лекавых сродкаў (за выключэннем наркатычных і псіхатропных рэчываў). А аптэкі чацвёртай катэгорыі з невялікай плошчай (не менш за 15 кв. м) будуць працаваць ва ўстановах аховы здароўя.

На пытанне журналістаў, ці варта чакаць у 2007 годзе істотнага павышэння цэн на лекавыя сродкі, **начальнік аддзела цэн і тарыфаў РУП «Белфармацыя» Галіна БіЦАЙ** патлумачыла, што цэны на лекі ў нашай краіне фарміруюцца з улікам аптэчных і гандлёвых надбавак і рэгулююцца спецыяльным указам Прэзідэнта, з выхадам якога гэтыя надбавкі былі істотна зніжаны. Так, калі 20 першасамальнай аптэчнай надбавка да складала 20 працэнтаў ад кошту, то зараз яна роўная 11 працэнтам. Максімальная гандлёвая надбавка раней складала 45 працэнтаў, а на сёння яна вар'іруецца ад 2 працэнтаў на лекі, кошт якіх перавышае 100 долараў ЗША, да 30 працэнтаў — на танныя лекавыя сродкі. Паводле даных Мінстата, індэкс цэн на лекавыя сродкі за 11 месяцаў 2006 года склаў 95,3 працэнта да аналагічнага перыяду 2005 года. Такім чынам адбылося нават нязначнае зніжэнне цэн на лекі. Павышэння цэн мы ў бліжэйшы час не чакаем.

Надзея НІКАЛЕВА.

Дэмаграфічная бяспека

ЦІ МОДНА БЫЦЬ ЗДОРОВЫМ?

Тэма здаровага ладу жыцця і іншыя надзённыя пытанні, звязаныя з праектам Нацыянальнай праграмы дэмаграфічнай бяспекі, абмяркоўвалі ў Гродзенскім аблвыканкаме ўдзельнікі «круглага стала». Вось некаторыя меркаванні.

Таццяна БАДЗЮКОВА, прарэктар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы:

— Лічу, што трэба, як і гэта робіцца шмат дзе ў свеце, забараніць курэнне ў грамадскіх месцах, продаж алкагольных напоў па паблізу вакалаў і школ.

Сёння вельмі актыўна развіваюцца інфармацыйныя тэхналогіі, аднак мала ўвагі надаецца фарміраванню Інтэрнэт-сайтаў аб здаровым ладзе жыцця. Хоць гэта тэма магла б шырока папулярывацца — на сайтах і навуковых устаановах, і ведамстваў, і розных арганізацый. Пажаданне айчычнай прамысловасці — наладзіць выраб якаснага і даступнага па цане спартыўнага абсталявання, паколькі імпартнае каштуе вельмі дорага.

Ганна ДУЛУБ, дырэктар Гродзенскай сярэдняй школы-ліцэя № 1:

— Прапаганда здаровага ладу жыцця... Хто б спрачаўся? Аднак спачатку трэба гэтакму абычу ў рамках школьнай праграмы, а з яе ўрокі здаровага ладу жыцця былі выключаны. Як прапагандаваць?

У нашай школе ёсць новы басейн, выдатная спартыўная зала. Аднак у цэлым, на жаль, у горадзе пераважаюць не спартыўныя, а камп'ютарныя залы. Мо, таму, хто адчыняе новую ўстанову камп'ютарных гульняў, трэба на мясцовым узроўні паставіць умову нешта зрабіць і ў спартыўным, адрадаўленчым накірунку?

Барыс ПРАКОПЧЫК.

«Прыпевачным рэхам — па п'яных агрэхх!»

Пад такім дэвізам праходзіла святая антыалкагольная прыпеўкі на Бярэзіншчыне. Мерапрыемства стала першай ластаўкай акцыі «Бярэзінская самадзейныя артысты — супраць шкодных звычак» па рэалізацыі праекта дзелавага супрацоўніцтва «Усёй грамадой — супраць п'янства», ініцыяраванага раённым святаным жанчынам.

Святая праходзіла ў форме жаночых пасядзелак у Бярэзінскай цэнтральнай бібліятэцы. Прыпеўка блізка жаночаму сэрцу. З яе хітрынкай, гарэзлівацю, фееверкам эмоцыі, прыпеўка невыпадкова прылічана да любімага жаночага жанру. Жанчыны, як вядома, адмысловыя гаварунні, а прыпеўка з яе жывой, амаль размоўнай мовай, разьязвае язык, дазваляе выгаварыцца пра набалелае. Напэўна, таму на заклік узяць удзел у свяце антыалкагольнай прыпеўкі адгукнуліся жанчыны розных узростаў, сацыяльнага статусу, прафесіі і схільнасцяў. Кожная прыпевачніца ўпрыгожыла «песенны круг» імправізаванай сцэны сваёй станацю, гарэзлівацю, яркацю ўбору. Вастрыі хлесткі і з'едлівыя «чаштухал-бавушак» было скіраванае на жаночае п'янства, маладзёжную забаву — піва, самагоннаварэнне, пітухчых татаў і мужоў, хмельных кавалераў. У многіх прыпеўках прапанаваліся народныя сродкі простыяня п'янай бідзе — цікавае баўленне вольнага часу, традыцыі цвярозых сямейных святаяў і маладзёжных гулянняў. Звярталіся бярэзінскія жанчынкі ў сваіх «бавушках» і да ўладаў:

*Прэзідэнт наш, дабрадзею,
падары жанкам надзею:
сэрвіс аэрагардоўкі
і цвярозых мужыкоў!*

Прыпеўкі ў вусным бытаванні, на жаль, нядоўгавечныя. Іх было паўсядзённае выкананне змянілася сёння асобнымі ўсплескамі на гуляннях. Важна запісаць, увекавечыць гэты ўнікальны жанр вуснай народнай творчасці. Звыш тысячы матулінных прыпевак сабрала ў зборнік і перадала ў дар раённай бібліятэцы супрацоўніца раённага Цэнтра дзіцячай творчасці Ляпчыцка Алена Аляксандраўна. Усе прыпеўкі, агучаныя бярэзінскімі самадзейнымі артыстамі, будуць уключаны ў спецыяльны зборнік прыпевак «Прыпевачным рэхам — па п'яных агрэхх», якім, дарчыце, ужо зацкавіліся інстытут мовазнаўства НАН Беларусі, культурна-адукацыйны, выкладчыкі школы мастацтваў горада Беразіно.

Тамара КРУТАЛЕВІЧ.

Ад РЭДАКЦЫІ: А можа, нашы чытачы прыдумаюць і свае прыпеўкі на гэтую бліскую тэму? Чакаем!

ТРАНСПАРТ НА УСЕ СЕЗОНЫ

Жыхар Верхнядзвінска Аляксандр КАМАГУ-РАЎ з сынам Яўгенам.

Доктар адкажа Ёсць ПЫТАННІ? ТЭЛЕФАНУЙЦЕ...

На гэтым тыдні асноўную нагрузку на «гарачай» тэлефоннай лініі Міністэрства аховы здароўя (222-70-80) возьмуць на сябе:

16 студзеня — намеснік дырэктара БелНДІ траўматалогіі і артапеды Людміла Антонаўна ПАШКЕВІЧ.

17 студзеня — намеснік галоўнага ўрача Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Надзея Сямёнаўна СЕБУТ.

18 студзеня — намеснік дырэктара па клініцы НДІ пульманалогіі і фізыятрыі Георгій Сяргеевіч АЎДЗЕЕЎ.

19 студзеня — першы намеснік дырэктара Цэнтра экспертыз і выпрабаванняў у ахове здароўя Уладзімір Вячаслававіч ЗЯНЬКЕВІЧ.

У графіку магчымых змяненняў.

Каля 250 навабранцаў з Віцебскай вобласці будуць адпраўлены ў першы дзень прызыўной кампаніі ва Узброеныя Сілы краіны. На здымку: перад адпраўкай усе хлопцы праходзяць у абласным ваенкамеце медыцынскую камісію.

ПАДЧАС ВЕТРУ НЕ СТОЙЦЕ ПАД ДРЭВАМІ

За апошнія тры дні шквалісты вецер парывамі да 30 метраў за секунду даставіў нямаля непрыемнасцяў жыхарам сталічнай вобласці.

Паводле інфармацыі Мінскага абласнога упраўлення МНС, у больш чым 400 населеных пунктах за гэты час дэвалюе аднаўляць падачу электраэнергіі. Адключаліся каля 850 трансфарматарных падстанцый, было абарвана 0,4 кіламетра ліній электраперадач. Моцны вецер зрываў шыфэр і рубероід з дахаў і пабу-

доў. У Бярэзінскім раёне з-за падзення дрэў утварыліся завалы прыкладна на 200 метрах дарогі. У Сапігорску ў панядзелак раніцай знесла металічны прыпынак, траўмы атрымалі два жыхары горада. Адзін з іх дастаўлены ў Сапігорскае РТМА з падазрэннем на пералом рэбраў, другі пацярпелы ад шпітэлізацыі адмовіўся.

У Мінскай вобласці ў павышаным рэжыме гатоўнасці працуюць тэрытарыяльныя, галіновыя і раёныя камісіі па надзвычайных сітуацыях, створаны

штаб ліквідацыі НС у Мінскім аблвыканкаме. У работах па ліквідацыі наступстваў стыхійна-дэзійных 826 чалавек і больш за 200 адзінак тэхнікі. Выратавальнік-пажарныя рэкамендуюць па магчымасці ўстрымацца ад далёкіх паездкаў і без асаблівай патрэбы не выходзіць з дамоў. У іх трэба шчыльна зачыніць вокны, дзверы. Калі вы апынуліся на вуліцы, не стойце пад дрэвамі, рэкламнымі шытэмі-бігбордамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

36,6°

СУПРАЦЬ ЦІСКУ — НЕ ТОЛЬКІ ТАБЛЕТКІ

Аб праблемах, звязаных з такім захворваннем, як артрыяльная гіпертэнзія, мы пісалі ўжо неаднойчы. Спецыялісты і, у прыватнасці, кандыдаты медыцынскіх навук, вядучыя навуковы супрацоўнікі лабараторыі артрыяльнай гіпертэнзіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра «Кардыялогія» падкрэслівае, што пры гіпертэнзіі хвароёе неабходны пажыўчыць прыём гіпэртэнзіўных прэпаратў. І гэта спраўды так. Аднак ёсць натуральныя натуральныя сродкі, якія можна скарыстаць у якасці дапаможных да асноўнага лячэння.

Лячэнне дыетаў

Вельмі важна запомніць правіла: ужываць як мага менш солі, у тым ліку слядзіць, салёнай рыбы, ікры і г.д., я мяга менш цукру, лавані, выпечкі, цукерак. Права ў тым, што соль і цукар затрымліваюць у арганізме вадкасць і адпаведна павышаюць ціск.

Не трэба есці смажанае і аджанае. Раніцай карысна выпіваць кубак гарачай вады, растварыўшы ў ёй чайную лыжку мёду і 5—10 кропель яблычнага воцата. Калі прымаць рэгулярна — ціск нармалізуецца.

Лячэнне

па актыўных кропках

Гэты масаж лепш за ўсё праводзіць, змазаўшы пальцы бальзамнага тыпу «Зорачка». Памасіруйце сярэдзіню скроняў адну хвіліну, потым кропку на пераносі паміж бровямі — таксама 1 хвіліну. Далей масіруюць кропкі ў сярэдзіне броваў, кропкі пад мочкамі вушэй. Памасіруюць вялікімі пальцамі махучку, ямку на патыліцы. Цяпер — шыйю — пагладжваючымі рухамі ўніз да плячэй. І нарэшце злёгка памасіруюць плечы.

Медытацыя

Даследаванні, якія праводзіліся ў Нацыянальным інстытуце аховы здароўя ЗША, паказалі, што пры лячэнні гіпертэнзіі медытацыя можа быць вельмі эфектыўнай, акрамя таго, яна не дае ніякіх побачных эфектаў.

Ляжце на спіну, злёгка раскінуўшы рукі ўбок, і спакойна назірайце за патаком свайго дыхання. Вы заўважыце, што пасля выдыху і ўдыху адбываюцца кароткія прыпынкі дыхання. Адначайце іх і падчас такіх прыпынкаў некалькі секунд захоўвайце поўнае маўчанне.

Увечце сабе, як з гор сцякаюць уніз патакі горных ручаёў. Сачыце за іх рухам — зверху — уніз, зверху — уніз.

Удыхнуўшы, на выдыху ў думках пасылаеце кроў уніз — спа-

чатку да хвасца, потым да кісяў рук (звычайна халодных) і потым да ступняў, як правіла, ледзяных.

Водныя працэдурны і фізічныя практыкаванні

Ногі да шыкалатак змясціце ў таз з гарачай вадой. Паліце цёплай ці гарачай вадой на вобласць хвасца. Моцным струменем цёплай вады памасіруюць плечы. Памяйце посуд, даўжэй патрымаўшы рукі ў цёплай вадзе.

Гіпертонікам вельмі карысна хуткая хада. І яшчэ: плавайце, плавайце, плавайце.

МЕДЫЦЫНА ХХІ СТАГОДДЗЯ — БЕЗ СКАЛЬПЕЛЯ

Не толькі ў сталіцах, але і ў рэгіёнах

Нядаўна споўнілася чатыры гады, як у Магілёве, у гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі адкрыліся новы аперачны блок. За гэты час зроблены аперачы больш як 10 тысячам чалавек, прычым палова з іх — паводле новых тэхналогій. Пра шырокае ўкараненне хірургіі без скальпеля ў рэгіёнах раскажаў намеснік галоўнага ўрача па хірургіі Магілёўскай бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі, кандыдат медыцынскіх навук Аляксандр Гурэвіч.

Нашай асноўнай мэтай было ўваходжанне ў новае стагоддзе, — гаворыць ён. — Час патрабаваў абсалютна новых тэхналогій. Мы бачылі, што дыягностыка пайшла наперад, развілася вялікімі тэмпамі, але гэта не адбывалася на хірургіі. Метады масавых хірургічных умяшанняў у нас заставаліся нібыта «за бортам» новых павяваў. І нашай філасофіяй стала набліжэнне практычнай хірургіі да новых інфармацыйных тэхналогій ў медыцыне.

Яшчэ ў 1993 годзе ў Магілёве адкрылася аддзяленне лапараскапічнай хірургіі. Яно было невялікім: каб патрапіць на аперачы без скальпеля, за тым часам даводзілася чакаць чаргі. Спецыялісты (а за імі, натуральна, і пацыенты) адразу адчулі перавагі лапараскапіі. Цяпер ужо агульнавядома, што ў адорэненне ад традыцыйных хірургічных аперачы, якія цяжка пераносіцца з-за агрэсіі доступу да органаў, лапараскапічнае ўмяшанне выключае моцныя болі ў вобласці

і нават у экстраннай хірургіі. Напрыклад, аперачы па выдаленню апендыцыта выконваюцца ў асноўным новым метадам, і гэта дазваляе скараціць тэрміны знаходжання ў стацыянары ў два разы. Гэта таксама вялікая эканомія: чалавек раней ідзе на працу і выходзіць на працу.

Але гэта хістэ не ўсё. Штодзень у аперачным блоку Магілёўскай гарадской бальніцы адбываецца 20—30 аперачы, і іх ход кантралюе хірург-мадэратор.

— Так, з'явіўся новы тэрмін: хірург, які кіруе аперачным працэсам, — тлумачыць Аляксандр Гурэвіч. — Дан нас прыйшлі маладыя хірургі, якіх трэба вучыць і, самае галоўнае, дапамагчы па рады і ў складаных і крытычных сітуацыях. Для гэтага мы стварылі ў бальніцы інфармацыйную камп'ютарную сістэму. Гэта дазволіла зрабіць навішны распрацоўкаў.

Новая камп'ютарная сістэма створана сумесна з інстытутам інфармацыйных тэхналогій Акадэміі навук Беларусі. Таксама былі прыцягнуты і спецыялісты магілёўскай фірмы «Экомп», якая распрацавала сістэму вываду «карцінак» аперачы на камп'ютар.

З кожнага аперачнага пакоя цяпер ёсць выхад на цэнтральны камп'ютар, і ход аперачы ад-

люстроўваецца на экране манітора. А вопытны хірург назірае за працэсам і гатовы ўмяшацца ў кожную хвіліну па прамой сувязі. Гэта дазваляе выключаць да мілісекунды верагоднасць памылкі ў дыягностыцы і ў тэхніцы самой аперачы.

— Вось звычайны апендыцыт, — Аляксандр Гурэвіч паказвае запіс аперачы і каментуе. — Вы дакладна бачыце відарыс. Але рэчыва ідзе добра. І цяпер я паказу, як мы пайшлі яшчэ далей. Мы стварылі абсалютна новую сістэму аналізу і пастаноўкі дыягназу на відарыс. Камп'ютар параўноўвае тысячы відарысаў, якія закладзены ў яго памяць, і ставіць дыягназ. Вось апендыцыт

паўстае новая задача — дапоўніць яе суперсучаснымі тэхналогіямі, і ў Магілёве гэта ўдаецца рабіць.

Гэта новы, перспектывны напрамак, — гаворыць Аляксандр Гурэвіч. — Наша інфармацыйная сістэма, скіраваная на прафілактыку ўскладненняў і выключэнне дыягностычных памылак, запатэнтавана намі, і Магілёў з'яўляецца лідарам у гэтай сферы.

Цяпер ужо не трэба нікога пераконваць, што лапараскапія — гэта добра. Людзі самі выбіраюць такі від аперачы, бо ведаюць, што пераносіцца гэта не так балюча. Зараз медыцына гавораць, што псіхалогія пацыентаў мяняецца: яны не так баяцца ісці на аперачы ў мяшанні і іх хваробы не пераходзяць у глыбокія хранічныя формы. Ды і тое, што новыя метады значна скарачаць перыяд рэабілітацыі і чалавек ненадоўга адрываецца ад свайго звычайнага жыцця, таксама мае для кожнага вялікае значэнне.

— Я раю людзям давяраць урачам, бо мы робім усё магчымае, каб дапамагчы чалавеку, вярнуць яму здароўе, — такія рады мае да пацыентаў Аляксандр Гурэвіч. — А тэма са-мім быць культурнымі людзьмі і ведаць, што здароўе і жыццё не мае цаны. Таму з маладосці вучыць сваіх дзяцей і ўнукаў дзяржава ладу жыцця, трымацца ўбаку ад экстрэмальных сітуацый і шкодных звычак. Бо самае дарагое — гэта здароўе чалавека.

Ілона ІВАНОВА.

Харчэемса правільна

Смачна і карысна

Часта можна пачуць: «Чаму ўся смачная ежа так шкодна для здароўя?». Паспрабуем з гэтым не пагадзіцца. Вось некалькі рэцэптаў, якія нам дапамогуць.

САЛАТА «РАЗЫНАЧКА»

Аду сырую моркву і 100 г цвёрдага сыру надзерці на буйной (бурчанай) тарцы, дадаць 2 здробненыя зубкі часнаку і жменьку разынак, якія загарда пакалісі хвіліна на 15 у ваду. Салату запраўляем маянэзам.

САЛАТА «АНАНАСІК»

Дробныя парэзцы ананаса (грамаў 200), можна і кансерваваны, дадаць 100 грамаў цвёрдага сыру, здробненага на бурчанай тарцы, і часнок па смаку. Запраўляем маянэзам. Усё гатова.

САЛАТА «ПЕРЧЫК»

2—3 перцы (можна замарозжаныя), 1 вялікая ці 2 невялікія цыбуліны, 2—3 тушкі кальмара.

Кальмар пачысціць і варыць у падсоленай вадзе 1—2 хвіліны (не больш, бо будзе жорсткі). Астудзіць і парэзаць на колцы шырынёй 1—0,5 см. Можна колцы разрэзаць на палоскі. Цыбулю парэзаць на паўкольцы і пакалісі на паўхвіліны ў кіпені, перац парэзаць на невялікія палоскі і паварыць у кіпені 1 хвіліну. Калі ўсё астыве, змяшаць і заправіць салату маянэзам ці алеем (лепш аліўкавым) з невялікай колькасцю водацы (лепш бальзамічнага — зараз ужо і ў нас можна купіць).

«МЯСА ПА-ПРОСТАМУ»

Кусок свініны (вага залежыць ад колькасці едакоў) — лепш шыя, але можна быць і папчатка — замарываць: змяшаць соль, перац чорны молаты, часнок і лаўровы ліст. Нацерці гэтай сумессю мяса, укуціць у фольгу і пакінуць на некалькі гадзін для марынавання. За гадзіну — паўтары да падачы на стол пакалісі мяса ў фользе ў духоўку. Калі мяса будзе гатова — выкладзіце на талерку і нарэжце на кускаў. На гарнір паддыце бульбяное піюры ці іншая гародніна (адварная цявнатая капуста, брокалі, зялёны гарошак).

Ну і хто цяпер будзе сцвярджаць, што ўсё смачнае шкодна для здароўя!

СМАЧНА ЕСЦІ!

36,6° НА АТЫТ ЧАСЦЕЙ ЗА ЎСЁ ХВАРЭЮЦЬ ДЗЕЦІ

Гэтую немач распазнаць няцяжка па вострым болю, які нібы «страляе» ў вуху. Так заўважыць аб сабе востры атыт. Па стагтыстыцы, ён складае прыкладна 25—40 працэнтаў сярод усіх захворванняў вуха. А на першым годзе жыцця да 60 працэнтаў дзяцей хоць бы адзін раз хварэюць на сярэдня атыт. На жалы, чым меншае дзіця, тым больша верагоднасць паўторнага ўзнікнення захворвання. Рэчываў здароўя ў кожнага пятага з перахварэлых дзяцей.

Немаўля, якое яшчэ не можа паведаміць аб прычыне сваіх пакут, узнікае гучны і пранізлівы плач, які толькі маці дакранаецца пальцам да невялікага бугарка (козелцаў) збоку хворага вуха. Чаму ж так часта хварэюць менавіта дзеці? З гэтага пытання пачалася наша размова з урачом-сурдолага Рэспубліканскай клінічнай бальніцы паталогіі сляху, галасы і мовы Нінай КАСЦЮК.

— Дзеці хварэюць часта таму, што іх ЛОР-органы маюць пэўны анатама-фізіялагічны асаблівасці. У немаўлят кароткая і шырокая сляхавая труба, якая злучае насалотку з вухам. І часта, калі дзіця смочка, вадкасць трапляе праз сляхавую трубу ў вуха. А гэта можа стаць прычынай вострага атыту. Узнікае моцны боль, закладзенасць вуха, магчымы шум у ім. Акрамя таго, павяшчаецца тэмпература, немаўля дрэнна есць, навідавоку сімптомы агальнай інтэксакацыі.

Таксама сур'ёзна прычына ўзнікнення вострага атыту — недасканалы дзіцячы імунітэт.

— Існуе думка, што дзеці, якія наведваюць дзіцячы са-

лячэнне вострага атыту праводзіцца толькі пад кантралем урача. На пачатковай стадыі хваробы, калі яшчэ тэмпература невысокая і няма моцнага болю ў вуху, паказаны сарававаны кампрэс. Калі ж працэс у разгары, які правіла, прызначаюцца антыбіятыкі, мясцовыя каплі ў вуха і аб'язкова каплі ў нос для таго, каб захаваць дрэнажную функцыю сляхавой трубы. Бо калі ў сярэднім вуху збіраецца нейкая слязь, гной, трэба, каб яны сцякалі ў насаглотку, а не назапашваліся ў вуху. Гэта дапаможа хутчэй спыніць запалены працэс.

— А без антыбіятыкаў нельга абыйсціся?

— У некаторых публікацыях замежных аўтараў гаворыцца, што ў дзяцей атыт можна лячыць без антыбіятыкаў. Але гэта вельмі тонкі момант. Таму рашэнне прымае толькі доктар.

Магчыма, калі навідавоку самая пачатковая сімптомы, хваробу можна будзе пралячыць мясцова, прызначаць той жа борны спірт, процізапаленыя каплі. Але калі бачна, што працэс ужо развіваецца, то, які правіла, без антыбіятыкаў усё ж не абыходзіцца. Бацькам ні ў якім разе нельга самастойна вырашаць,

чужанні, пагражае развіццём тубаэміі.

— Як вызначыць, што дзіця паправілася?

— Гэта зноў-такі вырашае ўрач. Абавязкова трэба правесці сляхавую трубу. Дык вось, адноўлена тканка, калі адноўлены вялікі, якрэз і прыкывае адтуліну сляхавой трубы. У выніку парушаецца вентыляцыйная функцыя апошняй.

У нармальным стане, калі чалавек рухае сківіцамі (жуе, глытае), у яго адкрываецца адтуліна сляхавой трубы, што знаходзіцца ў насаглотцы, і паветра праходзіць у вуха. Калі ж адтуліна прыкрытая адноўленай тканкай, паветра праходзіць дрэнна, барабанная перапонка выцягваецца, ствараецца як бы вакуум у вуху. А гэта выклікае баліявы ад-

патытны ці не антыбіятыкі.

— Ці ёсць сувязь паміж адэноідамі і узнікненнем атыту?

— Сама прама. Мы ўжо гаварылі, што ва ўзнікненні атыту адыгрывае ролю закрыццё сляхавой трубы. Дык вось, адноўлена тканка, калі адноўлены вялікі, якрэз і прыкывае адтуліну сляхавой трубы. У выніку парушаецца вентыляцыйная функцыя апошняй.

Акрамя таго, можа захавацца хранічны атыт. Калі адбылася перафарцыя ў барабаннай перапонцы, можа таксама ўтварыцца рубцовы працэс.

Таму, калі свеасасова не пралячыць, магчымы ўскладнены пасля атыту, зніжэнне сляху можа застацца на ўсё жыццё.

Гатарыла Воляга ШАЎКО.

Народная медыцына пры захворваннях вушэй рэкамендуе

- Зялёны ліст духмянай герані расцерці ў руцэ, пакалісі на ватку і закалісі ў хворое вуха. Так можна лячыць атыт.
- Настойка карняшча (аеру) балотнага, сабранага позняй восенню. У прапорцыях 1:10 настоўць карняшча ў 40-працэнтным спірэце 8 дзён у цёмным месцы. Прымаць унутр па 3/4 кропель 3 разы на дзень.
- Для паляпшэння сляху штодзённа жаваць па 1/4 лімона з лупінай.

Але папярэдне абавязкова трэба параіцца з урачом.

ЗЯЛЁНЫЯ ЯБЛЫКІ — тайная зброя супраць зімовага упадку сіл

Кожную зіму нам пачынае здавацца, што яна ніколі не скончыцца. А апошняя гады надвор'е асабліва любіць жартаваць: то замест хрышчэнскіх маразоў дожджык л'ецца за каўнер, то ў сярэдзіне красавіка зямлю пакрывае пушыстае снежнае покрыва, а на прыпынках лістапада над Беларуссю грывіцца летняя навальніца. Пакуль метэаралагі і кліматалагі шукаюць усім «жартам» беларускага надвор'я нейкае лагічнае тлумачэнне, большасць з нас па сваёму ўласнаму стану здароўя (ногі «ломіць», суставы «круціць») могуць амаль беспамылкова прадказаць, што будзе ў бліжэйшы час адбывацца з надвор'ем. Хоць, які сцвярджаюць медыкі, метэаадчувальнасць — гэта зусім не асаблівы дар прадбачання. Рэагаванне на зменлівы ўмовы надвор'я — гэта сімptom, які сігналізуе, што ў арганізме тэмпература ў здаровага чалавека арганізм падстройваецца пад надвор'е ў хуткі і непрыкметна. Аднак у кожнага трэцяга сучаснага чалавека з адаптацыйнай узнікаюць праблемы.

У нашых шыроках перахвілі дзюгія зімовыя месяцы, асабліва пры адсутнасці снегу, які «кажыць» аду сярэй пейзаж, вельмі праблематычна. Ужо ў сярэдзіне зімы здаецца, што жыццёвая энергія нас пакідае. Для таго, каб зменшыць залежнасць ад карпрызаў надвор'я і дэфіцыту святла, трэба прытрымлівацца наступных рэкамендацый.

Па-першае, у любое надвор'е трэба выходзіць на вуліцу, каб падыхаць свежым паветрам. Асабліва карысна рабіць гэта ў

крупам ці нават макароне з нялустым соусам. Зялёныя яблыкі з кіславатым смакам дапамагаюць змагацца са стомленасцю, а бананы — з дрэнным настроём. На сняданак можна з'есці макарону з сырам ці бутэрброд з варэннем. Вельмі важна дабаўляць у рацыён вітаміны, асабліва групы В: у гэтым плане вельмі карысны бутэр чорны хлеб і хлеб з ватруб'ем.

Па-трэцяе, з дэфіцытам святла трэба змагацца з дапамогай яркага штучнага асвятлення. Працістаяць змрочнаму фону зімовых месяцаў можна з дапамогай больш яркага адзення. Не малую ролю адыгрывае і гукавое суправаджэнне: часцей спужайце спакойную і светлую музыку. У абедзены перапынак пастарайцеся выходзіць на вуліцу: нават у дажджлівы ці снежны дзень інтэнсіўнасць святла там у некалькі разоў вышэйшая, чым унутры памяшкання.

З прыродных псіхастымулятраў медыкі раіць жэньшэнь, лімоннік і шыпшыну. Раніцай можна выпіць адвар з шыпшыны, у абед — шклянку маркоўнага соку, а на ноч — рамонавы чай.

Яшчэ адна складовая дрэннага настрою і упадку сіл — гэта манатоннасць нашага жыцця. Ра-зуча ламайце зімовую аднастайнасць дзён. Лепш за ўсё частку водпуску пакідаць на зімовы час. У крайнім выпадку правядзіце бліжэйшы ўік-энд не на канале перад тэлевізарам, а за горадам — на дачы з шашлыкочком ці кампаніі з сябрамі... Надзея НІКАЛАЕВА.

Настасся САЎЧУК, юная эсхырка г. п. Шарашова Пружанскага раёна, любіць «жэўскае» вітаміны з бабулінага даду.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОў, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎСКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІРДЬЦІЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЦЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, кордычонага — 287-19-18, сакратарыята — 292-05-82.

адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэрыя: 292-22-03; дадаткі па рэкламе і аб'явах тэл.факс: 287-17-79, e-mail: reklama@zvzazda.minsk.by, вядома рэкламнага аддзела — тэл.факс 292-04-52.

html: www.zvzazda.minsk.by E-mail: info@zvzazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпачаць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя пакаідае за сабой права не ўступаць у перапіску з

Спорт-тайм

Кубкавыя поспехі

На этапе Кубка свету ў амерыканскім Дзір-Вэлі сярэбраную ўзнагароду заваяваў беларускі фрыстайліст Антон Кушнір. «Бронза» на рахунку яшчэ адной прадстаўніцы нашай краіны Алы Цупер. Два медалі нашы спартсмены здабылі таксама на Кубку свету па фэатывані ў Іране: сярэд шаблістаў першым стаў Аляксандр Буйкевіч, другі вынік у саборніцтве шпажыстаў паказаў Віталей Захараў.

Першыя дома і ў гасцях

Беларускім юнацкім зборным не было роўных на футбольных газонах ні ў Санкт-Пецярбургу, ні ў Мінску. У горадзе на Наве наша юніёрская каманда (узрост ігракоў да 19 гадоў) упершыню ў сваёй гісторыі стала пераможцай 19-га турніру памяці першага віцэ-прэзідэнта ФІФА Валяціна Гранаткіна: у фінальным матчы супраць турэцкіх футбалістаў адзіны мяч у саставе беларусаў забіў Ягор Зубовіч на 75-й хвіліне гульні.

Яшчэ адна зборная нашай краіны (ігракі ва ўзросце да 17 гадоў) выйграла 3-і міжнародны юнацкі турнір на прызы Беларускай федэрацыі футбола і Мінгарвыканкома: гаспадары саборніцтваў аказаліся мацнейшымі за гасцей з Украіны ў серыі пасляматчавых пенальці — 5:4 (лік у асноўны час — 1:1). Гэта перамога стала другой для беларусаў (перамагалі летас).

Дынамаўцы без медалёў

Футбалісты мінскага «Дынама» занялі чацвёртае месца на турніры «Antalya Cup» у Турцыі: у гульні за трэцяе месца беларусы ўступілі галандскаму «Дэн Гаагу» — 1:2.

Упадальнік Кантынентальнага кубка прайграў аўтсайдару

Нечаканы вынік прынес чарговы тур Адкрытага чэмпіянату Беларусі па хакеі з шайбай: аўтсайдар саборніцтваў «Брэст» выйграў ва Упадальніку Кантынентальнага кубка мінскага «Юнацтва» — 3:2. З-за гэтай аказіі трохразовы пераможца нацыянальнага першынства перамаціцца з другога на трэцяе месца (86 ачкоў пасля 41-га матча). Лідзіруе сталічны «Керамін» (88 ачкоў): каманда Андрэя Гусева выйграла ў кіеўскага «Сокала» — 7:4. На другой прыступцы — мінскае «Дынама» (87 ачкоў). Вынікі астатніх сустрэч: «Хімвалалко» (Магілёў) — «Віцебск» — 9:3, «Хімік-СКА» (Наваполацк) — «Металург» (Жлобін) — 2:2, «Гомель» — «Нёман» (Гродна) — 3:2 (у авертайме).

Футбол

У чэмпіёна Беларусі эйфарыі няма

Беларуская каманда ніколі не становілася мацнейшай на Кубку чэмпіёнаў Садружнасці краін СНД і Балты. Шэсць разоў перамагаў маскоўскі «Спартак», чатыры — кіеўскае «Дынама», аднойчы — маскоўскі «Лакаматыву», тбіліскае «Дынама», ціраспальскі «Шарыф» і бакінскі «Нефтчы». Сёлета ў пятнацатым па ліку традыцыйным турніры ў Маскве возьме ўдзел дзеючы чэмпіён і ўпадальнік Кубка Беларусі барысавскі БАТЭ (у расійскую сталіцу каманда ад'язджае 18 студзеня). У групе «А» з беларусамі згуляюць расійскі ЦСКА, казахстанскі «Актобэ» і таджыкскі «Рэгар-ТадАЗ». Якія задачы ставіць перад сваёй камандай галоўны трэнер Ігар Крыўшэнка, даведаемся з першых вяснуў:

— Мы разглядаем гэты турнір у першую чаргу як этап падрыхтоўкі да новага сезона, — прызначае Ігар Мікалаевіч. — Таму пэўныя задачы перад камандай не ставім. Канешне, хацелася б, каб мы выйшлі з групы. Паспрабуем, а там, як атрымаецца.

— У чэрцэфінал праходзіць толькі па дзве лепшыя каманды квартэта. Каго лічыць асноўнымі фаварытамі ў сваёй групе?

— Улічваючы, што ЦСКА будзе прадстаўлена дублем, называю састаў нашай групы роўным. У ёй няма аўтсайдару і лідараў.

— Днямі вашы падначаленыя выйгралі ў маладзёжнай зборнай Беларусі — 4:1. Ці значыць гэта, што каманда знаходзіцца ў добрай форме перад удзелам у турніры ў Маскве?

— Прыемна, што мы перамаглі, але эйфарыі няма, пакуль ацаніць бы гатуюцца каманда да Кубка чэмпіёнаў Садружнасці на тэрыторыі Беларусі. Тактычная падрыхтоўка і выканальніцкае майстэрства ёсць, а вось фізічныя кандыцыяны вымушаюць жадаць лепшага. Зразумела, я мог бы наідуць на іграку, заганяць іх, але тады ў маі—чэрвені каманда апынецца ў фізіялагічнай яме. Трэба ўсё рабіць паступова.

— Дзякуй за гутарку! Жадаем вам поспехаў на маскоўскім турніры.

Р. С. У складзе літоўскага «Каўнаса» на турніры згуляюць ігракі сталічнага МТЗ-РПА — значыць гэта, што каманда знаходзіцца ў добрай форме перад удзелам у турніры ў Ірына ПРЫМАК.

ЗУБ БАЛІЦЬ — НЯМІЛЫ СВЕТА...

Кажды, што горш за зубны боль можа быць толькі зубны боль. Відачы, гэта праўда! Нездарма ж на дзяржаўных атаматалагічных кабінетаў вясіць шылдачкі: «Пацыенты з вострым болем абслугоўваюцца па-за чаргой».

Што ж мы ведаем пра зубны боль? Перш за ўсё тое, што боль увугле — гэта засцерагальная рэакцыя нашага арганізма. Зубны боль сігналізуе нам аб захворванні тканак зуба, магчымым развіццём паталагічнага працэсу з сур'ёзнымі ўскладненнямі, якія могуць закрануць не толькі зубы і паласцы рота, але і увесь арганізм у цэлым.

Пры першых болевых адчуваннях трэба неадкладна ісці на прыём да стоматалага. Толькі спецыяліст зможа зразумець прычыну болю і вылучыць хворы зуб. Аднак калі прыступ вострага зубнога болю здарыўся позна ноччу або ў выхадны дзень, калі звярнуцца ў крўласучасную атаматалагічную паліклініку няма магчымасці, шанец часова палегчыць пакуты ўсё ж ёсць — выкарыстаць рэцэпты народнай медыцыны.

■ Паспрабуем прыгатаваць спецыяльны зубны эліксір: у шклянцы вады раставорыць чайную лыжку солі і дабаўце 5—6 кропель эду. Такі раствор змяняе раздражненне вакол тканак зубоў і здымае ацёк. Паласканне можа аблегчыць ваш стан, калі боль выклікана запаленнем мяккіх калязубных тканак або рэшткі ежы, якія засталіся ў зубах.

</